

Strategisk plan 2022-2024

Budget 2022

Stenungsunds
kommun

Finansiella mål och inriktningsmål för Stenungsunds kommun 2022

Finansiella mål

1. Nettokostnadsandelen, inklusive finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder.
2. Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.
3. Soliditeten ska förbättras eller hållas oförändrad.
4. Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.

Mål utifrån Agenda 2030

1. Mål 3: God hälsa och välbefinnande.
2. Mål 4: God utbildning för alla.
3. Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.
4. Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Innehåll	
<i>Inledning</i>	3
Planeringsprocessen	3
Styrmodell	3
Politisk organisation	4
Förvaltningsorganisation	4
5-gruppens framtidsbudget	5
Uppdrag	6
Vision 2035	7
Kommunens ledord	8
God ekonomisk hushållning	8
Mål kommunkoncernen 2022	8
Finansiella mål	9
Inriktningsmål	9
<i>Omvärldsanalys</i>	12
<i>Ramberäkning</i>	15
<i>Ekonomisk översikt</i>	18
<i>Ekonomiska sammanställningar</i>	20
Resultatbudget	20
Finansieringsbudget	20
Balansbudget	21
Investeringsbudget / -plan	21
<i>Personal</i>	24
<i>Sektorsbeskrivningar</i>	25
Sektor utbildning	25
Sektor socialtjänst	28
Sektor samhällsbyggnad	30
Sektor stödfunktioner	33
<i>Ekonomiska styrprinciper</i>	35
<i>Befolkningsprognos 2020 – 2025</i>	37
<i>Fem år i sammandrag</i>	38
<i>KF-beslut 2021-06-10, utdrag ur protokoll</i>	39

Inledning

Planeringsprocessen

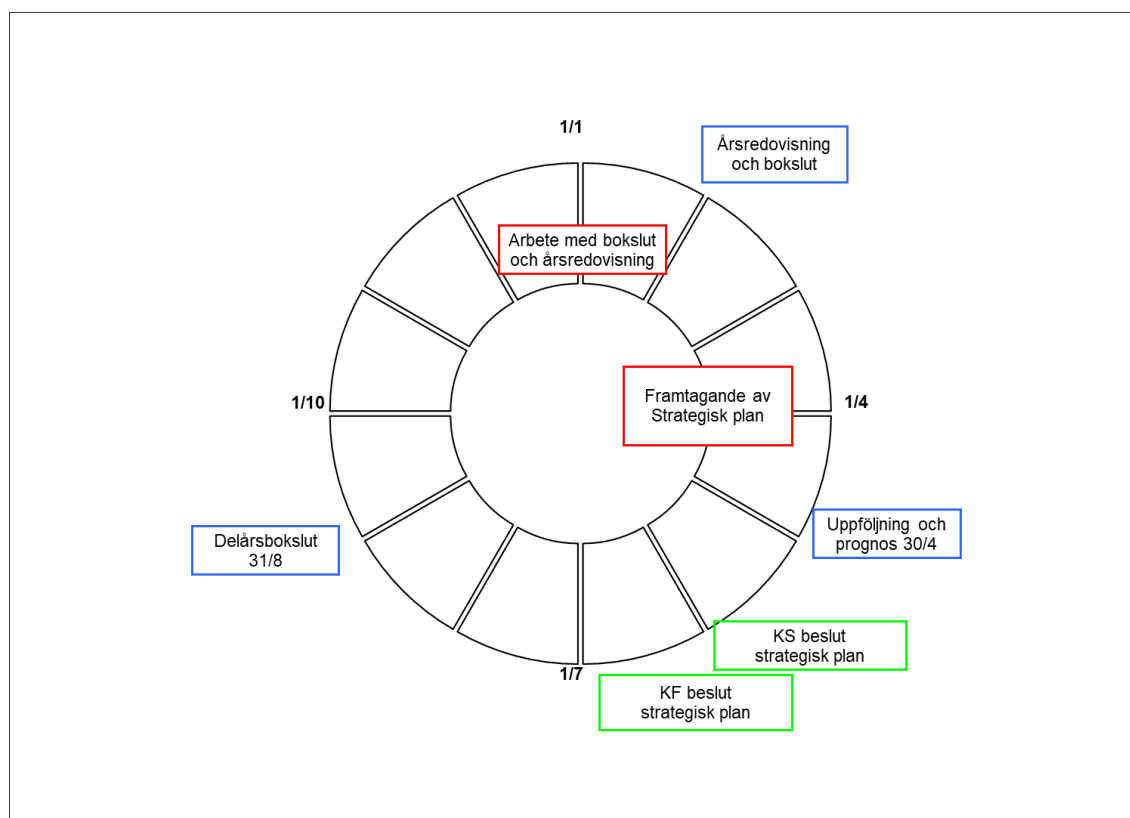
Utgångspunkt är kommunallagens bestämmelser om att Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet.

Processen utgår från att Kommunfullmäktige i juni fastställer budgeten för nästkommande år. From budgetåret 2020 är det ekonomi/personalberedningen som bereder budgeten.

Den strategiska planen innehåller en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en ekonomisk plan för tre år varav budgetåret är periodens första år.

I planen anges skattesatsen och verksamheternas anslag/ramar. Av planen framgår hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. För verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Årshjul

Styrmodell

Under 2022 års budgetprocess har ekonomi- och personalberedningen fortsatt arbetet med framtagandet av en ny styrmodell. Styrmodellen utgår från kommunens vision "Vision 2035, Agenda 2030 och kommunens ledord.

De tidigare inriktningmålen har tagits bort. Arbetet har istället, i linje med styrmodellen, koncentrerats på Agenda 2030. Ekonomi- och personalberedningen har prioriterat fyra mål att fokusera på under kommande mandatperiod. Förtraendevalda och tjänstepersoner har under året gått en utbildning om Agenda 2030 genom projektet Glokala Sverige.

I kommande budgetprocess kommer fokus att vara att fortsatt arbeta med den nya styrmodellen för att ta ett helhetsgrepp på de tre delarna, Vision 2035, Agenda 2030 samt kommunens ledord.

Politisk organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och det enda politiska organet som är direktvalt. I Stenungsunds kommun har kommunfullmäktige tillsatt fyra beredningar, som är kommunfullmäktiges verktyg för att bereda politiska framtids- och visionsfrågor inför debatt och beslut i fullmäktige.

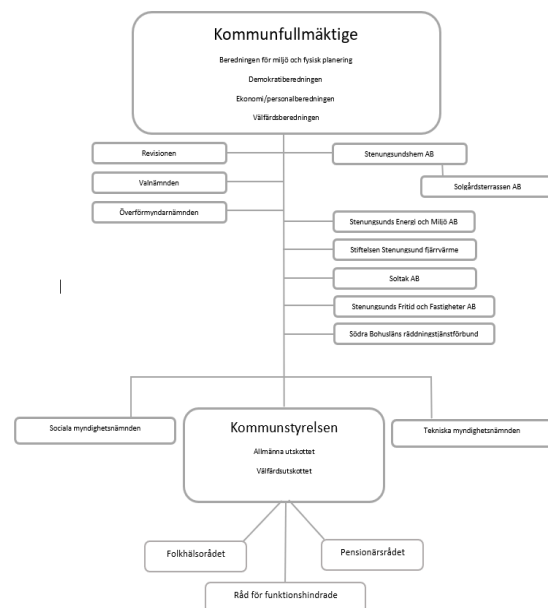
Kommunstyrelsen har en övergripande ledningsfunktion och ansvarar bland annat för att bereda och yttra sig i de ärenden som föreläggs kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ser till så att kommunfullmäktiges beslut genomförs och att återrapportering sker till kommunfullmäktige.

Ekonomi/personalberedningen bereder, på uppdrag av kommunfullmäktige, budgeten för planperioden och nästkommande år. Det inkluderar att bereda ärenden som enligt beslut i kommunfullmäktige ska beaktas i nästa års budget. Ekonomi/personalberedningen samordnar dessutom arbetet med inriktningsmål och lokalresursplanering som är en del av den strategiska planen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att upprätta budgeten för nästkommande år och planåren.

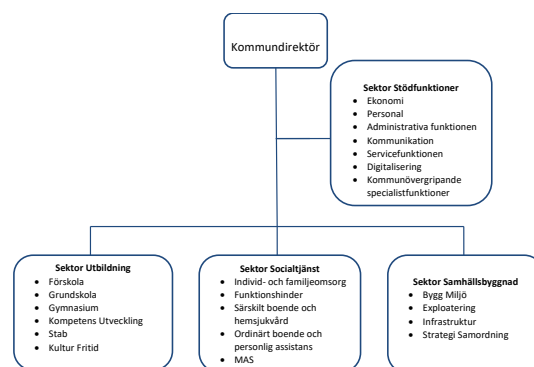
I Stenungsund finns det två utskott som bereder ärendena åt kommunstyrelsen, Allmänna utskottet och Valfärdsutskottet. Valfärdsutskottet bereder "mjuka" frågor som exempelvis utbildning, förskola, särskilda och ordinära boenden samt individ och familjeomsorg. Övriga frågor, exempelvis tekniska och kommunövergripande hanteras av allmänna utskottet.

I Stenungsunds kommun finns följande nämnder: Social myndighetsnämnd, Teknisk myndighetsnämnd, Valnämnd och Överförmyndarnämnd. Kommunen har också tre råd, Folkhälsorådet, Pensionärsrådet och Rådet för funktionshindrade.

Förvaltningsorganisation

Stenungsunds kommuns förvaltning består av fyra sektorer. De fyra sektorerna är sektor utbildning, sektor socialtjänst, sektor samhällsbyggnad samt sektor stödfunktioner. Förvaltningen leds av kommundirektören som har huvudansvaret för att förvaltningen verkställer uppdragen från de förtroendevalda och att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt.

5-gruppens framtidsbudget

Stenungsunds kommun har haft en fantastisk utveckling under många år. Befolkningstillväxt, låg arbetslöshet och en stadigt förbättrad ekonomi. Idag är vi en välmående kommun med en soliditet stadigt över 20% som ger oss goda förutsättningar för att fortsätta utveckla kommunen mot Vision 2035, där vi siktar på att bli 35 000 invånare. Men det är inte utan att det har kostat på och trots den goda ekonomiska utvecklingen så har vi haft svagheter i våra verksamheter. Bland annat med hjälp av de extra statsbidrag kommunen får ta del av, på grund av pandemin, kommer vi nu kunna fylla igen många av de ”potthålen” och komma ur Coronaåren stärkta och med siktet inställt på framtiden.

Årets budgetarbete har varit extra spännande eftersom vi jobbat med en ny budgetprocess och vi har nu fullt ut implementerat FN’s globala hållbarhetsmål i vår styr- och ledningsmodell. Under föregående år utbildade vi oss i Agenda 2030 och politiken har gemensamt valt ut 4 av målen som vi ska fokusera extra på under en 4-årsperiod. Självklart ska vi arbeta med alla målen, men vi tror att genom att fokusera på några åt gången får vi till ett mer stringent arbete och vi tycker att mål 3, 4, 8 och 13 ger en bra bredd så att alla våra verksamheter verkligen känner att de kan bidra i det viktiga hållbarhetsarbetet.

Det har inte undgått någon att 2020 och stora delar av 2021 präglats av pandemin på många olika sätt och vi har fått ställa om hela samhället. Mycket som vi förut tog för självklart blev plötsligt helt omöjligt. Förutom alla de personliga tragedier i form av förlorade människoliv så ser vi också hela branscher som går på knäna. Många har mist sina arbeten, elever som har haft distansundervisning under lång tid tappar glöden och många av våra medarbetare har fått arbeta oerhört hårt under lång tid. Med hjälp av de statliga stöden måste vi nu försöka starta om samhället, betala av på den utbildningsskuld vi har till både medarbetare och elever och se till att, med alla medel, motverka den stigande arbetslösheten så att den inte biter sig fast. Budget 2022 är en återstartsbudget, en budget för att fylla igen ”potthål” i våra verksamheter och en budget för framtiden.

För en effektiv återstart av samhället och motverka ökad arbetslöshet behöver vi rigga ett väl utvecklat samarbete mellan kommunens verk-

samheter, arbetsförmedlingen och näringslivet. Särskilt viktigt är att hjälpa ungdomar till meningsfull sysselsättning och att få in människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Därför gör 5-gruppen en rejäl satsning på att få fler i egen försörjning, där huvudansvaret läggs på AME (arbetsmarknadsenheten) och Vuxenutbildningen, men också på vår utvecklingsledare inom näringsliv för att få in alla våra fantastiska företagare i arbetet. Vi behöver också mer konkret stötta näringslivet så att de har arbeten att erbjuda och därför tidigarelägger vi en del renoveringsprojekt och underhållsarbeten på våra fastigheter.

För att våra äldsta och mest sköra medborgare ska få bästa möjliga omsorg kräva att vi har engagerade, väl rustade medarbetare. Här är ett av våra ”potthål” som blivit väldigt synligt under pandemin och därför gör vi en stor satsning på vård och omsorg. Vi rustar våra medarbetare genom utbildningsinsatser inom bland annat värdegrund, demens och rehabilitering för att de ska känna sig trygga i mötet med brukarna och bättre ska kunna möta de äldres behov. Vi öppnar också upp fler demensplatser på SÄBO för att möta ett ökat behov och för att skapa ändamålsenliga arbetsplatser. Vi behöver också rigga både vår organisation och våra medarbetare för att fler kommer att få avancerad vård i hemmet; den så kallade Nära vården. 5-gruppen skjuter också till mer pengar i potten för extra lönesatningar med tanken att de ska gå till undersköterskor som kompetensutvecklar sig.

Ett annat ”potthål” som vi haft länge, men som vi under 2020 började fylla igen var arbetet med mindre barngrupper i förskolan. De allra minsta barnen behöver ibland små sammanhang för att utvecklas på ett optimalt sätt och rustas väl för skolstart och förvaltningen har hittat en bra metod för att jobba med frågan. Vi tycker att det är ett viktigt arbete och det fortsätter även under 2022 för att implementeras på samtliga förskolor.

För att vi ska kunna uppnå Vision 2035 och växa i befolkning måste vi ha en effektiv samhällsbyggnadsprocess. Vi behöver få fram byggbar mark både för bostäder och verksamheter och en infrastruktur för vägar, vatten och avlopp. Detta är ett område som har varit eftersatt under många år och kanske har vi i politiken inte fullt ut förstått den utveckling, inte minst på lagstiftningsområdet, som gjort att framtagande av detaljplaner är långt mycket

mer komplicerat idag än det var för bara några år sedan. Antagandet av ÖP2020 la ytterligare börda på sektorn då ett antal utredningar koppelade till översiktsplanen måste tas fram. Nu gör 5-gruppen en historisk satsning för framtiden och tillskjuter stora medel till Sektor samhällsbyggnad för att de ska kunna göra alla de grundläggande utredningar som behövs och som ska förenkla framtagande av detaljplaner samt att vi ger ytterligare tillskott för att snabbare beta av den långa lista med planer som väntar på att bli färdiga.

Detta var en kort sammanfattning av hur 5-gruppen har tänkt kring budget 2022 och ett axplock av de satsningar som finns i vår framtidsbudget. En väl balanserad budget, grundad i Agenda 2030, som innehåller både effektiviseringar och satsningar och som kommer att ställa kommunen väl rustat för framtiden och ta oss ytterligare steg mot Vision 2035.

Socialdemokraterna

Centerpartiet

Stenungsundspartiet

Vänsterpartiet

Miljöpartiet

Uppdrag

Följande uppdrag lämnas till förvaltningen;

- 1. Planprocesser, detaljplaner och bygglov**
För att vi ska nå vision 2035 så måste planprocesserna kortas ner från den idag ca 8 år genomsnittlig tid till en fjärdedel. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram vilka resurser som krävs för att nå detta.
- 2. VA-nät**
I ett nationellt perspektiv tar det 200-250 år att förnya ledningsnätet vilket är ohållbart lång tid. Vi ger därför förvaltningen i uppdrag att åtgärdsplan 2018-2022 revideras/uppdateras så man kan utläsa vad nuvarande status är och att estimerade kostnader för varje projekt redovisas, samt att man gör informationskampanjer till hushållen om att spara på vatten.

3. Utredda möjligheter och förutsättningar till gymnasiesärskola

Den gymnasiesärskola som erbjuds inom kommunen idag är av god kvalitet men riktar sig endast till en begränsad del av kommunens ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning, övriga får söka sig till andra kommuner. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheter och förutsättningar till en utvecklad gymnasiesärskola för målgruppen elever med intellektuell funktionsnedsättning med syfte att öka livskvaliteten för målgruppen och deras föräldrar samt få större rådighet och bättre ekonomisk kontroll av verksamheten.

4. Kommunala fastigheter

Utreda vilka kommunala fastigheter som kan användas för andra kommunanställda till att ta rast och till viss del användas som aktivitetsbaserade arbetsplatser, samt att presentera de verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenserna detta får.

5. HBTQ certifiering

Idag är det bara elevhälsan som har denna certifiering. Vi vill att man ser över olika möjligheter för att fler verksamheter ska få en certifiering. Detta för att vår personal ska få en trygghet i hur man bemöter och blir uppmärksam i möten med HBTQ-personer. Tyvärr lever vi i ett samhälle där det inte är ovanligt med mobbing och utfrysning av olika grupper i samhället.

6. Skolskjuts

Förvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningar, ekonomiska och juridiska konsekvenser av att elever som uppfyller avståndskraven för skolskjuts ska erhålla skolkort även vid val av annan skola än placeringskola, enligt det fria skolvalet.

Vision 2035

Stenungsunds kommun antog 2014 en ny vision, Vision 2035, *Stenungsund Det goda samhället med framtidstro och utveckling med människan och naturen i centrum*. Till visionen finns två avgörande inriktningar: ”Attraktivt och välkomnande” samt ”Ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling”.

1. Attraktivt och välkomnande

- Trygg miljö
- Attraktivt centrum och ett rikt kulturliv
- Goda kommunikationer
- Levande företagsklimat
- Alltid bästa möjliga möte

2. Ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling

- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet
- Ekologisk hållbarhet

De avgörande inriktningarna förklaras nedan.

Attraktivt och välkomnande

Trygg miljö

Stenungsund, en kommun med cirka 35 000 invånare, erbjuder bostäder för alla behov i olika former. Boendemiljöerna är attraktiva med närhet till såväl hav som skog och goda möjligheter till en aktiv fritid. Stenungsund är ett tryggt och levande samhälle med platser för möten och gemenskap. Vi har en lättillgänglig hälso- och sjukvård, bra förskolor och skolor samt god omsorg om funktionshindrade och äldre. Till Stenungsund är alla välkomna - vi omfamnar och accepterar olik tänkande och välkomnar nya initiativ. Stenungsund är en barnvänlig kommun där vi värnar om barns rättigheter och arbetar för att barn och ungdomar ska ha en god uppväxtmiljö. Vi erbjuder mycket goda möjligheter till utbildning och arbete eller annan sysselsättning. Vi har bredd och spets på de utbildningar vi tillhandahåller. I Stenungsunds kommun utbildar vi världsmedborgare som står väl rustade för framtidens alla utmaningar. De allra flesta som bor i Stenungsund har någon form av sysselsättning. Alla grundskoleelever går vidare till gymnasiet

och merparten av kommunens unga vuxna går vidare från gymnasiet till högre studier.

Attraktivt centrum och ett rikt kulturliv

Centrummiljön i Stenungsund är levande, dynamisk och turistvänlig. Den stora mängden besökare och turister från när och fjärran lockas hit för att ta del av shoppinglivet, restaurangutbudet, de många olika möjligheterna till fysisk aktivitet och ett brett utbud av kulturaktiviteter. Naturen är alltid närvarande och tillgänglig i kommunens alla delar. Som en av Västkustens pärlor erbjuder vi natursköna upplevelser och goda fritidsaktiviteter i en unik skärgårdsmiljö. Vi erbjuder aktiviteter i vildmarksnatur med fina vandringsleder, fiske och camping. Den traditionella bohusslänska kulturen utvecklas genom konst och mathistoriska upplevelser.

Goda kommunikationer

Kommunikationerna till och från Stenungsunds kommun är goda och möjliggör en bekväm pendling för dig genom hållbara och miljövänliga transporter. Vi har dubbelspår på vissa sträckor till Stenungsund från Göteborg och Oslo som möjliggör fler avgångar.

Levande företagsklimat

Stenungsund är en företagsvänlig kommun och bland de främsta i Sverige när det gäller hållbar tillväxt. Företagsklimatet i Stenungsund är gott och stöttar en utökning i befintliga företag såväl som nya så att fler arbetstillfällen kan skapas. Vi har ett varierat näringsliv och ett världsledande hållbart kemikluster såväl som IT-kluster. Stenungsund har en science-park i världsklass med samarbete mellan, näringslivet, universitet samt gymnasium och yrkeshögskola vilket lockar kompetens, entreprenörer och innovationer till kommunen.

Alltid bästa möjliga möte

Stenungsund är en invånarvänlig kommun som strävar efter att alla invånare ska mötas med professionalism och respekt. Vi vill att du ska känna att du blir tagen på allvar oavsett ärende och vilken bakgrund du har. Kommunens värdegrund - insyn, delaktighet, öppenhet och helhetssyn genomsyrar alla verksamheter i kommunen.

Ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling

I Stenungsunds kommun bedriver vi en hållbar utveckling vilket innebär att vi strävar efter att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. All hållbar utveckling kräver ett folkligt och aktivt deltagande från invånarna. Stenungsund är en kommun som på olika sätt bjuder in medborgarna till dialog och samtal för att driva en utveckling som värnar om våra gemensamma resurser.

Social hållbarhet

Stenungsund är ett tryggt, inkluderande och stabilt samhälle där invånarnas behov tillgodoses, oavsett kön och inkomst. En socialt hållbar utveckling främjas av det livslånga lärandet, en trygg uppväxt, ökat arbetsdeltagande, att du får åldras med livskvalitet samt att du har goda levnadsvanor. Vi har livet i fokus i Stenungsund! Invånarna i kommunen har en god hälsa fysiskt, psykiskt och socialt. Genom demokrati och delaktighet ges möjlighet för Stenungsundsborna att skapa förutsättningar för ett gott liv.

Ekonomisk hållbarhet

Vi driver en ekonomisk hållbarhet genom att skapa utveckling utan att skada miljön. Ekonomin är långsiktigt stabil och låter dig som människa utvecklas i samklang med miljön och utan att slösa mer än nödvändigt på våra gemensamma tillgångar.

Ekologisk hållbarhet

I Stenungsunds kommun arbetar vi för en hållbar ekologisk utveckling vilket innebär att vi värnar om människans långsiktiga fortlevnad, en naturskön miljö samt biologisk mångfald. Vi arbetar aktivt för att anpassa samhället efter vad miljön och människornas hälsa tål.

Kommunens ledord

Helhet, öppenhet, delaktighet och insyn är kommunens ledord.

Helhet: Den egna verksamhetens betydelse ses i ett större sammanhang och kommun- och medborgarnytan går före den egna verksamhetens bästa.

Öppenhet: Vi har ett öppet och tillåtande klimat som genomsyras av ärlighet och tydlighet.

Delaktighet: Verksamheten främjas av att många är med och påverkar besluten och verkar i lojalitet med fattade beslut.

Insyn: Vi skall vara transparenta och ge omgivningen möjlighet till insyn i kommunens arbetsutförande och resultat.

God ekonomisk hushållning

I Kommunallagens elfte kapitel står det att budgeten ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten, som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Målen ska sträva efter att kommunens verksamhet bedrivs på ett sätt som säkerställer att även kommande generationer får en bra kommunal service samt att maximal nytta uppnås med minsta möjliga resursåtgång. Ambitionen är att ha mål som är långsiktigt hållbara och som kan mätas över tid.

I Stenungsunds kommun uppnås god ekonomisk hushållning genom att 70 % av de finansiella målen samt inriktningsmålen är helt eller delvis uppfyllda. Denna definition gäller såväl målen för kommunen som för koncernen.

Mål kommunkoncernen 2022

Riksdagen beslutade 2018 om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag, lag om kommunal bokföring och redovisning. Den nya lagen innebär bland annat att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska följas upp och utvärderas för hela den kommunala koncernen.

1. Soliditeten för koncernen ska förbättras eller hållas oförändrad.
2. Självfinansieringsgraden¹ av investeringarna, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.
3. Mål 3 från Agenda 2030: God hälsa och välbefinnande.
4. Mål 13 från Agenda 2030: Bekämpa klimatförändringarna.

---

¹ För kommunen mäts detta för den skattefinansierade delen.

Finansiella mål

De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen.

1. Nettokostnadsandelen, inklusive finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder.
2. Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande sexårsperioder.
3. Soliditeten ska förbättras eller hållas oförändrad.
4. Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.

Inriktningsmål

Inriktningsmålen är kommunens övergripande mål och utgår från fyra av Agenda 2030:s mål. Måluppfyllelsen mäts genom indikatorer för varje mål. Nedan följer samtliga inriktningsmål, vilka indikatorer som kopplats till respektive inriktningsmål samt hur förvaltningen planerar att nå höjd måluppfyllelse under 2022.

1. Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Kommunens möjlighet att påverka målet:

Sveriges kommuner ansvarar för merparten av de välfärdstjänster som har stor påverkan på befolkningens hälsa genom livet. Det handlar om hur skolan och den sociala omsorgen fungerar. God hälsa och välbefinnande beror också på hur bostads- och samhällsplaneringen lokalt bedrivs. Det handlar också om i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Dessutom har den kommunala omsorgen en särskild roll som direkt påverkar hälsa och välbefinnande, framförallt hos de mest utsatta och svaga i samhället.

Indikatorer:

- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
- Medellivslängd kvinnor och män, år
- Medellivslängd män, år

- Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%)
- Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 invånare
- Antibiotikaförsäljning, recept/1000 invånare

Så når kommunen en högre måluppfyllelse:

Det övergripande målet för folkhälsan i Sverige är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Stenungsunds kommun har utifrån sin lokala roll stora möjligheter att påverka medborgarnas hälsa och välbefinnande då folkhälsan påverkas av de sammanhang och den miljö vi lever i. En ökad jämlikhet i hälsa och livsvillkor är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle. Det är särskilt viktigt att utjämna skillnader i hälsa och ge människor större möjlighet att kunna påverka sina liv och känna sig delaktiga. Kommunens synsätt ska vara att alla medborgare är en individ med egna resurser, erfarenheter och önskemål som kan stärkas, utvecklas och tas till vara.

För en högre måluppfyllelse ska Stenungsunds kommun ha en välfungerande för-, grund- och gymnasieskola som ska ge goda förutsättningar för hela livet. Kommunen ska garantera en trygg och god äldreomsorg på ålderns höst och ge förutsättningar för den som har ett funktionshinder att nå sin fulla potential. Det handlar också om att kommunen har effektiva förebyggande och sociala insatser för den som hamnat snett i livet eller är på väg in i ett liv som varken är hälsosamt eller leder till välbefinnande. Därtill har kommunen en viktig roll i att bygga fysiska miljöer som främjar hälsosamma liv och välbefinnande i alla åldrar. Stenungsunds kommun har därtill en viktig roll för att möjliggöra för alla invånare att kunna leva ett aktivt och bra liv där den enskilde har inflytande i samhället och över sin vardag.

2. Mål 4: God utbildning för alla

Säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Kommunerna ansvarar för stora delar av utbildningssystemet. Såväl förskola som grundskola, gymnasium och delar av vuxenutbildningen finansieras med kommunala skattemedel och drivs med både kommunala och fri-

stående huvudmän. Som utbildningsanordnare gäller det att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas. Att klara skolan har i sin tur stor betydelse för hälsan, även i vuxen ålder.

Indikatorer:

- Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
- Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)
- Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)
- Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)

Så når kommunen en högre måluppfyllelse

Arbetsmarknaden har successivt förändrats i bemärkelsen att allt högre krav på utbildning och kompetens ställs för att en person ska få ett arbete. Avsaknad av en fullföljd gymnasieutbildning är en faktor som kraftigt påverkar risken för att en ung person ska hamna i tidigt utanförskap och att personen på sikt inte ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. En gymnasieutbildning ger kommunens unga möjlighet att få ett arbete, att söka sig vidare till högre studier eller på annat sätt förverkliga sina drömmar. För att klara framtidens kompetensförsörjning för såväl den offentliga som den privata sektorn är det av största vikt att dagens unga fullföljer sin gymnasieutbildning.

För att fler ungdomar ska fullfölja sin gymnasieutbildning krävs en förskola och grundskola som ger alla elever grundläggande kunskaper att få möjligheten att nå sin fulla potential. Det handlar också om kommun möjliggör för vuxna att kunna vidareutbilda senare i livet. I Stenungsunds kommun ska alla elever, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och tydliga förväntningar, med start redan i förskolan. I för- och grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildningen är en av de viktigaste prioriteringarna för ökad kvalitet i undervisningen en fungerande kompetensförsörjning och att lyckas attrahera och behålla legitimerad personal. Lärarna är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas framgång. Arbetet med kollegialt

lärande med fokus på analys av undervisning inom ramen för arbetet med ledarskap och lärarskicklighet behöver därför fortsätta. Dessutom behöver den digitala infrastrukturen struktureras och anpassas till det pedagogiska arbetet samtidigt som det anpassas till digitaliseringsens möjligheter. Kommunen har ett viktigt uppdrag i att inspirera och informera för olika vägar in i yrkeslivet och vad arbetsmarknaden efterfrågar, vilket kan stärka motivationen för en gymnasieexamen. Samverkan mellan skola och arbetsliv behöver därför stärkas och studie- och yrkesvägledning (SYV) behöver fortsatt utvecklas.

För en ökad måluppfyllelse behöver också förutsättningar och möjligheter för ungdomars informella lärande stärkas och arbetet kring trygghet och studiero fortsätta. Vi lever idag i ett informations- och kunskapssamhälle i snabb förändring. Kommunens biblioteks- och kulturverksamhet har därför också en viktig roll att främja ett livslångt lärande för alla.

3. Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Kommuner stödjer utvecklingen av arbetstillfällena för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i samverkan med Arbetsförmedlingen, näringslivet och den sociala ekonomin. Kommunerna ansvarar även för kommunal vuxenutbildning som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Kommuner är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättsäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.

Indikatorer

- Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/invånare
- Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)
- Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen
- Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)

Så når kommunen en högre måluppfyllelse

Stenungsunds kommun arbetar med den övergripande målbilden att med gemensamma krafter minska antalet försörjningsstödstagare genom att fler når självförsörjning, eller en meningsfull sysselsättning, som stärker möjligheten att nå självförsörjning i framtiden. Stenungsunds kommun ska därför verka för att arbetsökande och försörjningsstödstagare på snabbast sätt når självförsörjning eller meningsfull sysselsättning samt vara en förebild för andra arbetsgivare. Kommunen ska ta ett socialt ansvar för att möjliggöra för de som står utanför eller inte hunnit in på arbetsmarknaden att få arbetslivserfarenhet genom att erbjuda praktik-, ferie- och arbetsträningsplatser. Samtidigt ska samverkan med näringslivet öka för att möjliggöra fler praktik- och arbetsträningsplatser. Fokus är att kommunen ska ha arbetsmarknadsperspektiv i all kontakt med försörjningsstödstagare och arbetsökande. Den egna viljan och minimera passivitet ska vara fokus. Det handlar om ett tydligare arbetsmarknadsperspektiv utifrån socialtjänstlagens intentioner om frigörandet av människors egna resurser och självständighet kombinerat med eget ansvar och tillit.

Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt. Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för kommunens möjlighet att öka sysselsättningsgraden. Ett positivt företagsklimat är en förutsättning för att näringslivet ska fortsätta välja Stenungsund som bas för etablering och expansion. Som tillståndsgivare och kontrollmyndighet har kommunen ett viktigt uppdrag i att motverka osund konkurrens genom ett objektiva, rättssäkert och professionellt arbetssätt.

4. Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Kommunerna har ett ansvar vid planeringen att ta hänsyn till klimatrisker. Att klimatanpassa den fysiska planeringen innebär både att förebygga och minimera riskerna för naturolyckor. Kommuner arbetar med anpassning genom åtgärder i den fysiska miljön samt strategi- och ledningsarbete. Kommuner har stora möjligheter och utmaningar att minska sin klimatpåverkan och anpassa sig till ett förändrat klimat. Arbetet för minskad klimatpåverkan i kommu-

ner sker inom många områden. Det gäller exempelvis infrastrukturplanering och satsningar på kollektivtrafik, cykel, parkeringspolicy och trafikplanering. Att minska energianvändningen i byggnader sparar både pengar och miljö. Kommunernas och regionernas arbete ger stora resultat, men det finns mer att göra och att spara. Stora möjligheter finns t ex inom samhällsplanering och offentlig upphandling och i samspel med näringsliv och invånare.

Indikatorer

- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekv/invånare
- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekv
- Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)
- Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)
- Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/invånare

Så når kommunen en högre måluppfyllelse

Stenungsunds kommun kan göra skillnad genom förändringar i sin egen verksamhet och genom att göra det lättare för sina invånare och företagare att leva och verka klimatsmart. Det sker genom aktiva val och prioriteringar samt ett proaktivt informationsarbete.

Fokus för kommunen är att skapa incitament där det ska vara lätt att välja rätt. Detta berör allt mellan vardagliga val som vid inköp eller resor, till frågor som berör exempelvis sopsortering. Det handlar också om att kommunen ska verka för att förlänga hållbarhetstiden och underlätta återbruk av inventarier liksom att stärka samarbetet i frågor som berör den marina miljön och naturvårdande insatser. För att minska kommunens verksamheters påverkan på miljön och klimatet ska också digitaliseringens möjligheter användas för att påskynda en mer hållbar utveckling. Kommunen har också ett stort ansvar i sin samhällsplanering vad gäller utformning av detaljplaner, lokal infrastrukturplanering och fastighetsinvesteringar. Kommunen har därtill ett viktigt uppdrag i att medvetandegöra hållbarhetsfrågorna i skolan. I samverkan med andra myndigheter och företag ska kommunen vara en förebild och en samverkanspart som möjliggör en mer hållbar utveckling lokalt.

Omvärldsanalys²

Omvärldsanalysen syftar till att redovisa faktorer som påverkar kommunens planering på kort och medellång sikt, det vill säga de tre-fyra närmaste åren. Faktorer som är viktiga att ha kännedom om är den samhällsekonomiska utvecklingen, statliga reformer och beslut, arbetsmarknadsläget samt den demografiska utvecklingen.

Sammanfattning

2020 kommer att gå till historien som det år där hela världen påverkades av coronapandemin. Alla lever fortfarande i en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd, i synnerhet vård och omsorg, har varit och är fortfarande enorm. Trots detta gick samtliga regioner och 274 kommuner med ekonomiskt överskott 2020, bland annat tack vare stora statliga bidrag. Utvecklade vaccin och vaccineringen har kommit snabbare än någon kunde förutse för ett år sedan. Både den globala och inhemska ekonomin har utvecklats förvånansvärt positivt, mycket tack vare stora statliga stöd, kombinerat med att samhällen och befolkningar anpassat sitt liv till pandemin. Trots ekonomiskt överskott i kommuner och regioner väntar stora utmaningar runt hörnet. För att klara dessa är långsiktighet, samverkan, förbättrad och förtroendefull statlig styrning och omställning till nära vård nödvändigt.

Samhällsekonomi

Prognosen för den svenska konjunkturen visar en markant förbättring 2021. I hög grad är dock utvecklingen såväl i Sverige som globalt betingad av pandemin; hur smittspridningen utvecklas, hur det går med vaccinationerna och vilka restriktioner som kommer att gälla. BNP antas stiga allt snabbare under andra halvåret 2021, då restriktionerna antas bli mildare och smittspridningen lägre. En stor del av återhämtningen för antalet arbetade timmar återstår dock vid årets slut. Även 2022 beräknas hög tillväxt för såväl produktionen som timmarna. Återhämtningen i antalet sysselsatta förutsätts dock bli mer utdragen. Arbetslösheten antas därmed förbli hög i flera år. De

svenska offentliga finanserna förblir starka också efter pandemin, trots lågkonjunkturen och omfattande krisåtgärder. Detta innebär att det finanspolitiska utrymmet i mindre grad än i många andra länder begränsas av det senaste årets utveckling; större skuldökningar syns i omvärlden. Det kommunala skatteunderlaget återhämtas 2021 och 2022 men 2021 dämpas förstärkningen av skattebasen i reala termer av höga prisökningar.

Sverige

Stark återhämtning i ekonomin och av de offentliga finanserna.

Den lågkonjunktur som har följt i spåren av pandemin tillsammans med de finanspolitiska krisåtgärder som vidtagits ledde till ett stort underskott i den offentliga sektorns finansiella sparande förra året; hela 166 miljarder kronor, motsvarande 3,3 procent av BNP. Det är emellertid mindre än vad som tidigare befarades. Merparten av underskottet förklaras av ökade utgifter. I relation till BNP ökade dessa med 3,6 procentenheter jämfört med året innan. Inkomsterna däremot minskade bara med några tiondels procentenheter av BNP trots svag utveckling för många skattebaser. Lönesumman ökade till exempel endast med en procent. Framförallt var det de omfattande stödåtgärderna riktade till hushållen – i form av beskattningsbara transfereringar – som höll uppe skatteinkomsterna. Till största delen återfinns underskottet 2020 i staten. Statens utgifter ökade kraftigt, till följd av den mycket expansiva finanspolitiken. Kommunsektorns finansiella sparande uppvisade däremot ett överskott – för första gången på tio år.

Även 2021 räknas det med underskott om dryga 3 procent av BNP för det offentliga sparandet. Stödåtgärder till såväl hushåll som företag ligger på fortsatt mycket höga nivåer. Frågan är dock i vilken utsträckning företagen kommer att utnyttja stödåtgärderna. 2022 förväntas det en förstärkning av sparandet i offentlig sektor, och underskottet minskar till 0,9 procent av BNP. Den ekonomiska återhämtningen innebär hög tillväxt, vilket gynnar sparandet. Därtill faller en stor del av de stimulanståtgärder som regering och riksdag har beslutat om bort, stöden antas ju inte vara permanenta. För 2023 och 2024, när ekonomin antas vara i konjunkturrell balans, visar kalkylen åter ett positivt sparande. Det är statens sparande som

² Ekonomirapporten SKR, maj 2021. (Gäller ej avsnitt Näringsliv)

successivt förstärkts under perioden, dels genom det stigande resursutnyttjandet, dels då de stimulansåtgärder som belastat statens finanser faller bort. Kommunsektorn beräknas dock få ett underskott då inkomsterna utvecklas svagare än utgifterna. Sammantaget ligger sparatet för offentlig sektor nära men under nivån för överskottsmålet (en tredjedels procent av BNP).

Kommunerna

Pandemiåret 2020 slutade med ett rekordhøgt resultat för kommunsektorn. Bidragande var stora tillfälliga statsbidrag och en skatteunderlagsutveckling som inte blev lika svag som förväntat. Samtidigt verkar pandemins stora påverkan på vissa verksamheter inte satt lika stora avtryck i kostnaderna. Verksamhet har bedrivits på annorlunda sätt, men till ungefär samma kostnad. Stora merkostnader har kompenseras med statsbidrag. En bra skatteunderlagsutveckling de närmaste åren gör att den kommunala ekonomin ser relativt ljus ut. Men i och med att pandemin har ett fortsatt grepp om samhället och därmed de kommunala verksamheterna är det svårare än vanligt att sia om de närmaste åren, och vad en återgång till en mer normal verksamhet kan innebära för kostnaderna.

Investeringsbehov

Investeringsbehovet i kommunsektorn är fortsatt stort, pandemi eller ej. Investeringsvolymen i kommunerna har ökat med knappt 4 procent per år i genomsnitt under 2000-talet, och ökningen har även varit snabb i bolagen. Kommunerna (exklusive bolagen) redovisar preliminära investeringsutgifter 2020 på drygt 75 miljarder kronor vilket är en liten nedgång från 2019 men en fortsatt hög nivå. I och med det goda resultatet 2020 ökade självfinansieringsgraden av årets investeringar, mätt som resultat och avskrivningar i relation till bruttoinvesteringar, från 59 till 85 procent. I enkäten till ekonomicheferna i kommunerna inför Ekonomirapporten hösten 2020 uppgav en stor majoritet av kommunerna att investeringsutgifterna under 2020 inte skulle påverkas av pandemin. För 2021 framförs i princip samma budskap. Några kommuner har som ambition att tidigarelägga investeringar av konjunkturskäl, medan några ser att behoven av nya platser på äldreboenden nu skjuts på framtiden, men i den stora majoriteten av kommuner verkar pande-

min inte påverkat de kortsiktiga investeringsplanerna. I vilken utsträckning en långsammare befolkningstillväxt kommer att spela roll för kommande investeringsbehov är ännu en öppen fråga.

SKR bedömer att investeringsutgifterna kommer att vara fortsatt höga under 2021 på ungefär samma nivå som 2020, och sedan öka i takt med kostnadsutvecklingen. Konsekvensen av antagandet är att de långfristiga skulderna kommer att öka med 80 miljarder kronor, eller 20 procent, till och med år 2024. Den genomsnittliga räntan har sjunkit på senare år, delvis som en konsekvens av relativt korta (men ökande) genomsnittliga bindningstider och därmed ett stort refinansieringsbehov. I och med att räntan förväntas öka på sikt kommer den genom en kort bindningstid att slå förhållandevis snabbt på räntekostnaderna. Räntekostnaderna motsvarar idag en halv procent av verksamhetens kostnader. Det är främst en förväntad ränteökning, inte den ökade lånestocken, som gör att räntekostnaderna i denna kalkyl beräknas öka till 0,8 procent av kostnaderna.

I Stenungsunds kommun har man gjort och planerar att göra stora investeringar under budgetåret samt kommande planperiod. Det avser framför allt nya verksamhetslokaler inom förskola, skola och särskilt omsorgsboende samt utbyggnad av infrastruktur och vatten och avlopp.

Näringsliv

Stenungsunds kommun är en utpräglad näringslivskommun med betydande arbetskraftsinspändning från närliggande kommuner. Näringslivet är diversifierat och spännande. I kommunen finns drygt 2800 företag verkamma inom ett brett spektrum av branscher. Den absoluta majoriteten av alla företag i kommunen är småföretag med upp till fyra anställda, men det finns också flertalet stora företag med hundratals anställda.

Kemiindustrin är tongivande med företag som Borealis, Nouryon Functional Chemiclas AB, Perstorp Oxo AB och Inovyn Sverige AB. Tillsammans har dessa företag 3 000 anställda. Koncernen Hogia AB med sina drygt 27 bolag och 650 anställda, varav 550 i Stenungsund, är en annan stor arbetsgivare.

Runt främst Kemiindustrin har ett antal underleverantörer och servicepartners vuxit upp och etablerats i kommunen. Utöver kemiindustrin finns hantverksföretag inom bygg och byggservice samt en starkt växande tjänstesektor inom bland annat engineering, IT, utbildning samt hälso- och sjukvård och även en stark besöksnäring på uppgång.

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både kommunens och Göteborgsregionens utveckling. Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt. Samtidigt skapar kommunen flera av de förutsättningar som näringslivet behöver för att utvecklas och växa. Kommunens övergripande målsättning för näringslivet är därför att underlätta för företagen genom att erbjuda god service med bibehållet myndighetsansvar.

Pensioner

Inom kommunal sektor tillkom ett nytt pensionsavtal 2014 som är helt avgiftsbestämt för medarbetare födda 1986 och senare. Det innebär att det på riktigt lång sikt inte kommer att finnas några pensionsskulder. Kostnaden kommer då endast bestå av avgifter som belastar det enskilda årets resultat. SKR:s styrelse har antagit Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS) förslag om ändrat livslängdsantagande eftersom livslängden på kommunanställda och pensionerade kommunanställda är högre än nuvarande antaganden.

Detta medför att den årliga kostnaden för pensioner kommer bli högre.

Ramberäkning

Budgetramarna för 2022 räknas upp enligt rekommendation från SKR, se nedanstående tabell.

Uppräkningsprocent	2022	2023	2024
Övriga intäkter	1,0%	1,0%	1,0%
Personalkostnader, SKR cirkulär 21:20	2,2%	1,9%	3,1%
Internräntor	1,0%	1,0%	1,0%
Lokalhyror interna	0%	0%	0%
Städ och vakt internt	0%	0%	0%
Lokalhyror externa	2,4%	2,4%	2,4%
Övriga kostnader, KPIX SKL cirkulär 21:20	1,4%	1,8%	2,0%

Förvaltningen har sammanställt ytterligare rambehov med anledning av bland annat volymförändringar. Den ekonomiska ramen har därefter justerats med politiska satsningar och prioriteringar.

Löneökningar och volymer ligger centralt i avvaktan på faktiskt utfall. När utfallet är känt sker en ramjustering gentemot berörd verksamhet.

Politiska satsningar och prioriteringar

Nedan kommenteras de politiska satsningar och prioriteringar som skett:

Politisk verksamhet

- Ökad ram 0,35 mnkr, valår 2022

Kommunövergripande

- Förstudier i driften 4 mnkr
- KS oförutsedda 5 mnkr
- Intraprenad 0,5 mnkr
- Effektiviseringar 1,3 mnkr
- Löneökning 0,2% utöver SKR:s prognos samt 0,4 mnkr riktat till vård och omsorgspersonal.
- Räddningstjänstens budget har räknats upp med 2%

Sektor utbildning

- Full kompensation för volymer
- Utökad ram mindre barngrupper i förskolan 3 mnkr
- Utökad ram fler i försörjning 3,4 mnkr

- Utökad ram justering av budget inom administrationen 1 mnkr
- Effektiviseringar inom grundskolan 2,2 mnkr, gymnasiet 1 mnkr samt kompetens och utveckling 0,5 mnkr.
- Sänkt ram Kulturskolan – delfinansiering av tjänster via projektmedel 0,1 mnkr

Sektor socialtjänst

- Full kompensation för volymer
- Utökad ram till IFO för placeringskostnader köpta platser vuxenpsykiatri 1,0 mnkr samt till funktionshinder för ny köpt plats LSS 1,0 mnkr
- Sänkt ram Lagen om valfrihetssystem (LOV) 0,8 mnkr samt ofördelade medel daglig verksamhet 0,5 mnkr

Sektor samhällsbyggnad

- Utökad ram för översiktlig planering, naturvård, klimat, tillsyn samt digitalisering 1,4 mnkr
- Utökning av tjänster inom trafik, miljö, infrastruktur, projekt samt avfall 4,5 mnkr
- Ökad driftsbudget gatunderhåll samt kompensation för gatukostnadsersättning, 1,5 mnkr
- Medfinansiering Orustbro, tillfällig 0,3 mnkr
- Effektiviseringar 2,5 mnkr

Sektor stödfunktioner

- Utökning av tjänster inom näringsliv, kommunikation-Agenda 2030 samt juridik 1,6 mnkr
- Digitalisering i driften 0,4 mnkr
- Effektivisering 0,7 mnkr

Tillfälliga satsningar 2022

- Samhällsbyggnad 4,3 mnkr
- Arbeta av planskuld samt utredningar till ÖP 2020 1,8 mnkr
- Extra satsning i ungdomsverksamheten, ungdomscoach 0,5 mnkr
- Extra satsning samordnare natur- och friluftslivsfrågor 1 mnkr
- Säkerhet/trygghet och totalförsvaret 0,6 mnkr

- Budget- och skuldrådgivning 0,2 mnkr
- Extra underhåll 1,4 mnkr
- Näringslivsutveckling – ungdomsarbetslöshet 0,8 mnkr

Post corona 0,5%

- Utbildning 3,8 mnkr
- Socialtjänsten 2,6 mnkr
- Samhällsbyggnad 0,3 mnkr
- Stödfunktioner 0,8 mnkr

Kommunövergripande

Under Kommunövergripande redovisas kommundirektör samt medel för utvecklingsprojekt och ledarutveckling.

Här redovisas även följande: volym- och driftspengar, avgifter till olika förbund och

projekt som till exempel SKR, projekt Leader med mera. Även personalrelaterade verksamheter som företagshälsovård, facklig verksamhet och personalinsatser redovisas här.

Finansverksamheten

Under finansverksamheten redovisas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansiella intäkter och kostnader. Här redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar, pensionsskuld förändring, netto av PO-pålägg från verksamheten samt kostnader för arbetsgivaravgifter. Mer om detta finns under Ekonomisk översikt.

Ramar

Nedan redovisas ramarna per verksamhet. Varje sektor har också ett eget avsnitt i detta dokument.

tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Politisk verksamhet	-10 565	-11 090		
varav revisionen	-1 057	-1 109		
Kommunövergripande	-71 697	-129 614		
Räddningstjänst	-18 194	-18 558		
Sektor utbildning	-779 283	-788 920		
Övergripande utbildning	-24 580	-28 656		
Förskola	-147 614	-151 448		
Grundskola	-307 075	-305 544		
Gymnasieverksamheten	-114 085	-112 543		
Särskolan	-24 758	-24 885		
Staben	-57 045	-58 063		
Kompetens och utveckling	-29 795	-32 649		
Kultur/Fritid	-74 331	-75 132		
Sektor socialtjänst	-529 509	-534 572		
Övergripande socialtjänst	-9 757	-12 488		
Individ- och familjeomsorg	-113 529	-115 583		
Funktionshinder	-144 237	-145 164		
Vård och omsorg	-261 986	-261 337		
Sektor samhällsbyggnad	-54 452	-67 109		
Samhällsbyggnad	-54 452	-67 109		
Avfall (avgiftsfinansierad)	0	0		
VA-enheten (avgiftsfinansierad)	0	0		
Sektor stödfunktioner	-173 171	-179 910		
Stödfunktioner	-82 904	-89 560		
Servicefunktioner	-90 267	-90 350		
Kalkylerad kapitalkostnad	112 149	112 170	133 116	150 306
Avskrivningar	-92 861	-97 535	-113 365	-126 301
Nettokostnad	-1 617 583	-1 715 138	-1 758 126	-1 839 792
Skatter och finansiella kostnader				
Finansverksamheten	1 636 738	1 736 190	1 769 213	1 807 328
Årets resultat	19 155	21 052	11 087	-32 464

Ekonomisk översikt

Resultat

Budgeterat resultat för 2022 uppgår till 21,1 mnkr. Det medför en nettokostnadsandel på 98,8 % vilket är 0,8 procentenheter högre än det finansiella målet. För resterande år i planperioden uppgår nettokostnadsandelen i snitt till 100,6 %. Denna resultatnivå är inte tillräcklig för att nå de finansiella målen utan en fortsatt prioritering av resurser kommer att krävas alternativt intäktsökningar.

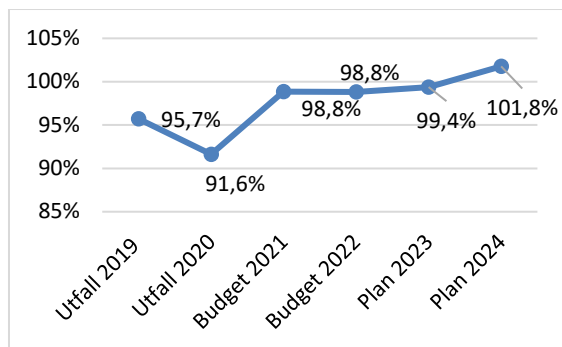
Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Skatteintäkterna är beräknade utifrån Sveriges Kommuner och Regioners Cirkulär 2021:20 daterat 2021-04-29.

Mkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Skatteintäkter	1 453	1 479	1 568	1 621	1 670
Inkomstutjämnning	62	69	77	79	81
Kostnadsutjämnning	-26	-23	-16	-16	-17
Regleringsbidrag/-avgift	27	59	63	43	37
Strukturbidrag	0	0	0	0	0
LSS-utjämnning	11	7	4	4	4
Fastighetsavgift	56	59	61	61	61
Införandeavdrag/Utjämnin	12				
Summa	1 595	1 651	1 756	1 791	1 837
Procentuell förändring	1,3%	3,5%	6,4%	2,0%	2,6%

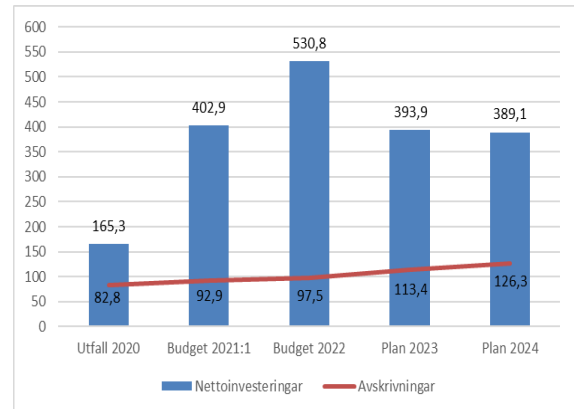
Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämninng visar hur stor del av dessa intäkter som går åt till den löpande verksamheten. Det finansiella målet är 98 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder. Det budgeterade resultatet för perioden 2022–2024 tillsammans med budget för 2021 samt bokslut 2019 och 2020 medför en nettokostnadsandel på 97,7 %. Det är framförallt planåren som ökar kostnads-mässigt. En fortsatt prioritering av kostnader kommer därför att behöva göras framöver.

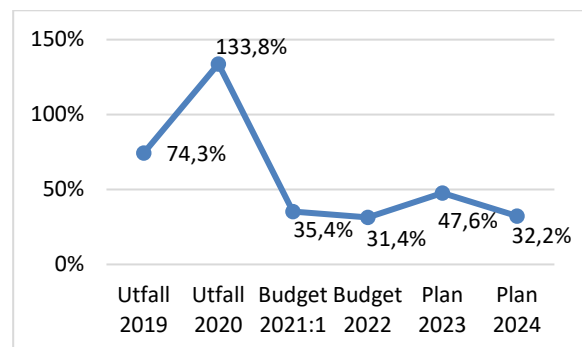
Investeringar

Investeringarnivån uppgår till 530,8 mnkr för 2022. De senaste åren har investeringarnivån varit hög. Orsaken är i första hand stora lokalinvesteringar samt idrottsanläggningar. Den höga investeringstakten förväntas kvarstå under de kommande åren.

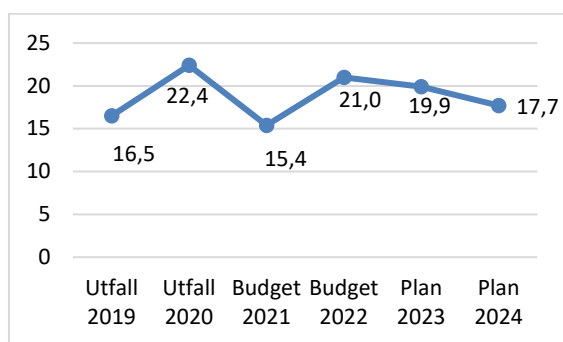
Självfinansieringsgrad investeringar

Självfinansieringsgraden talar om hur stor del av investeringarna som finansieras med egna medel. Med egna medel avses årets resultat, avskrivningar och tomtförsäljning. Målet är att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70 % i genomsnitt över rullande sexårsperioder för den skattefinansierade verksamheten. Sett över perioden 2019–2024 uppgår den till 59,1 % vilket är lägre än målet. Fortsatta effektiviseringar och prioriteringar måste till för att höja resultatet och för kommande investeringar krävs ytterligare prioriteringar.

Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens totala tillgångar som är finansierade med eget kapital, det vill säga inte finansierade genom lån. Den är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Soliditeten mäts inklusive hela pensionsåtagandet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring. Målet är att soliditeten ska förbättras eller vara oförändrad. Soliditeten har förbättrats kontinuerligt de senaste åren från en nivå på -36,3 % år 2005. Orsaken är främst att kommunen under denna period haft stora positiva resultat. Under planperioden sjunker soliditeten till ca 18 %, vilket innebär att fortsatta prioriteringar behöver göras för att målet ska uppnås.

Skulder

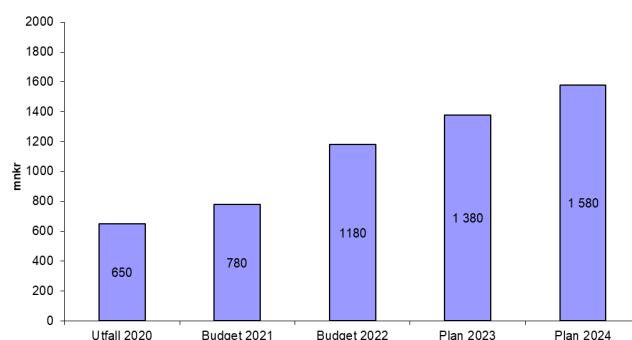
Kommunens skulder kan i huvudsak delas upp i två delar, den som kommunen lånat upp i

bank och den som kommunen lånat av de anställda, det vill säga pensionsskulden. Pensionsskulden beräknas ligga på en konstant nivå 2021-2023 för att sedan öka 2024. Ansvarförbindelsen minskar under perioden i takt med att pensionen betalas ut. Nya pensionsavsättningen ökar med i stort sett samma nivå för att från och med 2024 öka mer än vad ansvarförbindelsen minskar.

Låneskuld

Låneskulden redovisas inklusive de medel som är vidareutlånade till kommunens bolag. Fram till 2024 beräknas låneskulden öka med 1 150 mnkr, vilket är en direkt följd av kommande års investeringsvolym. Av låneskulden är 62 mnkr vidareutlånat till det kommunala bolaget Stenungsunds Energi och Miljö AB.

Låneskuld 2020–2024

Befolkningsprognos för Stenungsund

Prognosen ligger till grund för verksamheternas kostnadsutveckling och planering.

Av nedanstående tabell framgår befolkningsprognosen för 2020–2025 (avrundade siffror).

Ålder	2020*	2021	2022	2023	2024	2025	Förändring 2020-2025	Förändring i procent
0-5	1 851	1 881	1 887	1 911	1 927	1 977	126	7%
6-15	3 626	3 625	3 626	3 603	3 616	3 618	-8	0%
16-18	1 059	1 129	1 163	1 161	1 156	1 164	105	10%
19-64	15 115	15 450	15 598	15 681	15 929	16 198	1 083	7%
65-79	3 937	3 991	3 999	4 009	4 008	4 003	66	2%
80-w	1 456	1 517	1 610	1 691	1 771	1 870	414	28%
Summa	27 044	27 593	27 883	28 056	28 407	28 829	1 363	5%
Ålder	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
0-w	1,0%	2,0%	1,0%	0,6%	1,3%	1,5%		

* Faktisk tillväxt 2020

Ekonomiska sammanställningar

Resultatbudget

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivninga	-1 413,4	-1 520,9	-1 620,9	-1 646,2	-1 720,7
Avskrivningar	-82,8	-92,9	-97,5	-113,4	-126,2
NETTOKOSTNADER	-1 496,2	-1 613,8	-1 718,4	-1 759,6	-1 846,9
Skatteintäkter	1 452,9	1 479,3	1 568,4	1 620,5	1 670,2
Generella statsbidrag	197,9	172,3	187,8	170,7	166,7
Finansiella intäkter	5,2	2,5	2,1	2,1	2,1
Finansiella kostnader	-21,6	-21,1	-18,8	-22,6	-24,6
Resultat före extraordinära poster	138,2	19,2	21,1	11,1	-32,5
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	138,2	19,2	21,1	11,1	-32,5
Nettokostnadsandel	91,6%	98,8%	98,8%	99,4%	101,8%

Finansieringsbudget

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Drift					
Årets resultat	138,2	19,2	21,1	11,1	-32,5
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	-0,5				
Justering för av- och nedskrivningar	94,8	92,9	97,5	113,4	126,2
Förändring pensionsskuld inkl löneskatt	17,8	10,2	19,8	20,3	15,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster					
Förändring kortfristiga fordringar					
Förändring kortfristiga skulder	-4,1				
Förändring likvida medel drift	246,2	122,3	138,4	144,8	109,1
Investeringar					
Förvärv av immateriella tillgångar	-5,9				
Förvärv materiella anläggningstillgångar	-167,0	-332,0	-530,8	-393,9	-389,1
Investeringsbidrag	11,7				
Försäljn./förvärv materiella anläggningstillgångar	6,3				
Förändring likvida medel investeringar	-154,9	-332,0	-530,8	-393,9	-389,1
Finansiering					
Nyupptagna lån	30,0	130,0	400,0	200,0	200,0
Amortering av skuld	-17,7				
Övrigt					
Förändring likvida medel finansiering	12,3	130,0	400,0	200,0	200,0
Förändring av likvida medel	103,6	-79,7	7,6	-49,1	-80,0

Balansbudget

mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	8,6				
Materiella anläggningstillgångar	1 614,8	1 714,3	2 112,3	2 312,8	2 485,7
Finansiella anläggningstillgångar	125,4	138,1	130,0	130,0	130,0
Omsättningstillgångar	364,2	260,7	210,0	191,9	176,5
Summa tillgångar	2 113,0	2 113,1	2 452,3	2 634,7	2 792,2
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Balanserat resultat	335,8	474,0	493,2	514,3	525,4
Årets resultat	138,2	19,2	21,1	11,1	-32,5
Avsättningar	550,3	546,6	520,3	500,0	485,0
Skulder					
Långfristiga skulder	732,4	880,1	1 057,7	1 249,3	1 454,3
Kortfristiga skulder	356,3	360,0	360,0	360,0	360,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 113,0	2 279,9	2 452,3	2 634,7	2 792,2
Soliditet	0	22,4%	21,6%	21,0%	19,9%
Budget 2021 är justerad utifrån 2020 års utfall när det gäller eget kapital.					

Investeringsbudget / -plan

Investering per sektor, tkr

Investering per sektor				
Sektor	Budget 2021:1	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Utbildning	215 165	236 062	109 455	25 630
Socialtjänst	15 567	26 070	136 900	128 550
Samhällsbyggnad	136 967	217 636	118 932	206 150
Stödfunktioner	35 178	51 050	28 600	28 800
Nettoinvesteringar	402 877	530 818	393 887	389 130

Investering per kategori, tkr

Investering per kategori				
Skattefinansierat	Budget 2021:1	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Fastigheter	222 758	267 824	242 805	150 630
Övrigt, inkl exploatering gata	83 742	95 090	67 150	156 750
Löpande	34 657	31 020	30 250	30 450
Summa skattefinansierat	341 157	393 934	340 205	337 830
Avgiftsfinansierat				
VA inkl exploatering	61 320	119 384	34 982	51 300
Avfall	400	17 500	18 700	0
Summa avgiftsfinansierat	61 720	136 884	53 682	51 300
Nettoinvesteringar	402 877	530 818	393 887	389 130

Sammanställningen är uppdelad på skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet eftersom kostnaden för den avgiftsfinansierade delen inte ska belasta skattekollektivet utan bäras av de avgifter som tas ut.

Uppdelning av investeringar

Investeringarna presenteras per sektor och kategori. Kategorierna är: fastighetsrelaterade investeringar som avser investeringar i verksamhetslokaler som skolor, förskolor, gruppboenden med mera. Övriga investeringar som avser i huvudsak investeringar i infrastruktur samt löpande investeringar som avser inventarier, maskiner och liknande.

Investeringsprocessen

Lokalstyrgruppen har i uppdrag att sammanställa verksamheternas behov av lokaler och ge förslag till prioriteringar. Dessa presenteras i

förvaltningens samlade lokalresursplan, som är ett underlag till investeringsbudgeten.

Stenungsunds kommun befinner sig sedan några år i en expansionsfas med stora pågående och planerade investeringar. För 2021 är prognosen ca 400 mnkr. I budget för 2022 och plan 2023–2024 finns investeringar på totalt 1 314 mnkr. De största investeringarna sker inom samhällsbyggnad, förskola och grundskola. Några av de större projekten är nytt resecenter, ny- och om-/utbyggnad av tre förskolor och fem grundskolor och ny återvinningscentral.

Specificering av investeringsprojekt

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskola			
Hallema norra förskola - nybyggnation			
Ödsmål norra förskola - nybyggnation			
Kvarnhöjden förskola - nybyggnation			
Löpande			
Summa	30 730	15 800	20 280
Grundskola			
Kyrkenorumskolan - invändig ombyggnation			
Jörländaskolan - om- och tillbyggnad			
Stora höga skolan - om- och tillbyggnad			
Hallema högstadium			
Löpande			
Summa	178 099	89 805	1 500
Gymnasium			
Nösås - utb A byggnad 4 nya klassrum			
Nösås - ombyggnad kök och utbyggnad matsal			
Löpande			
Summa	16 625	1 400	1 400
Kompetens och utveckling			
Löpande			
Summa	1 000	1 000	1 000
Kultur och Fritid			
Löpande			
Summa	500	500	500
IFO/Funktionshinder			
LSS-boende Söbacken 2			
LSS-boende Jörlanda			
Löpande			
Summa	14 170	16 000	11 120
Vård och omsorg			
Särskilt omsorgsboende Hasselhöjden			
Löpande			
Summa	11 900	120 900	117 430
Samhällsbyggnad			
Resecentrum			
Tillfartsväg Hallerna			
Rondell Inre Ringleden/Industrivägen			
Busshållplats Nösås			
GC-väg enligt plan			
Asfaltering av villagator			
Beslysning utbyte till ledarmaturer			
Beläggning/Asfaltering av gator enligt plan			
Laddinfrastrukturplan			
Förskola Norra Hallerna			
Högstadieskola Hallerna			
Markköp för kommande exploatering			
Summa	80 752	65 250	154 850

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Anläggning			
Isbanemaskin			
Stenungsunds Ridklubb			
Ödsmåls IK			
Stenungsunds dragkampsklubb			
Löpande upprustning hamnen			
Löpande			
Summa	9 108	950	950
Avfall			
Återvinningscentral inkl inpasseringssystem			
Summa	17 500	18 700	0
Vatten och Avlopp inkl. exploatering VA			
Sammanbyggnad färskvattenledning			
Uppdimensionering av vattenledning Jörlanda- Stora Höga			
Kommunalt avlopp Svartehallen/Sågen			
Uppgradering renovering VA-ledningar			
Nya pumpstationer			
Spillvattenledning Jörlanda-Stora höga			
Underhåll renovering pumpstationer			
Kapacitetsökning Stråvliden ARV			
VA Högstadieskola Hallerna			
VA sanering Nösås uppdatera ledningar			
Munkeröd 1:12 Kommunalt vatten och avlopp			
Förråd fordonsförvaring Stråvliden			
Uppgradering av tillstånd Ucklum			
VA-sanering Grössbyn (enl. projektplan)			
Löpande medel maskininvesteringar			
<i>Exploateringsområden VA</i>			
Summa	119 384	34 982	51 300
Stödfunktioner			
Gräsklippare			
Investeringsreserv			
Löpande			
Summa	19 280	10 000	10 000
Fastighet			
Underhåll/renovering			
Energi och säkerhet			
Myndighetskrav			
Behovsanpassningar			
Räddningstjänst - logiment			
Löpande			
Summa	31 770	18 600	18 800
Totalt investeringar	530 818	393 887	389 130

Personal

Attraktiv arbetsgivare

Kommunens arbetsgivarpolitiska program är ett övergripande styrdokument för strategiska arbetsgivarpolitiska frågor. Genom att arbeta med områdena ledarskap, medarbetarskap, kompetensförsörjning, lön, jämställdhet och mångfald samt hälsa och arbetsmiljö har programmet som syfte att skapa förutsättningar för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare som är väl rustade att möta de krav på service som medborgarna ställer.

Under 2022 fortsätter kommunen att ha ett fortsatt starkt fokus på kompetensförsörjningsutmaningen. Utifrån kompetensförsörjningsplanen, som gäller hela kommunen, kommer nya konkreta åtgärder i verksamheterna att genomföras under 2022.

Korttidsbemanningen kommer att utvecklas ytterligare, bland annat genom digitaliseringslösningar. Därutöver utvecklas det förstärkta rekryteringsstödet ytterligare vilket ger cheferna administrativ avlastning i sitt rekryteringsarbete. Detta innebär att ännu mer chefstid, i större utsträckning än idag, kan riktas mot verksamhet och medarbetare istället för administration.

Kommunen kommer under 2022 fortsätta arbetet med employer branding ihop med de andra GR kommunerna, i syfte att marknadsföra kommuner som goda arbetsgivare och stärka deras ställning på arbetsmarknaden i konkurrensen om arbetskraften. Kommunen kommer även fortsatt, tillsammans med de andra kommunerna inom GR, att arbeta med yrkesambasadorer.

Hälsa/ohälsa

För att skapa goda arbetsförhållanden arbetar kommunens verksamheter aktivt utifrån ett hälsofrämjande perspektiv. Målsättningen med att sänka sjuktalen fortgår och har fortsatt mycket hög prioritering. Utvecklingen av rehabiliteringsprocessen är också en viktig beståndsdel av arbetet med hälsa/ohälsa.

Flera aktiviteter har påbörjats och genomförts inom ramen för fokusarbetet med sänkta sjuktal i kommunen, även om coronaläget under 2020 och 2021 har försvårat och fördröjt insatserna.

Under 2022 kommer fler insatser att påbörjas. Erfarenheter från de aktiviteter som genomförts i mindre skala med goda resultat, kan då också implementeras bredare och djupare i kommunen.

Lönebildning och centrala löneavtal

Lönebildning är en naturlig del i budgetprocessen och är att se som ett styrmedel för verksamhetsutveckling. Centrala löneavtal påtalar vikten av koppling mellan prestation, lön och resultat. Kommunstyrelsen fastställer årliga löneökningstrymmen i budgeten utifrån lokala ekonomiska förutsättningar och de behovsanalyser som gjorts. Prioriteringen preciseras därefter i form av framförallt särskilda yrkeslönesatsningar.

Som grund för analys av behov att prioritera olika grupper eller individer ligger jämförande statistik i GR-regionen, lönestrukturen i den egna kommunen samt lönekartläggningsverktyget BAS, vilket används för att se om det finns osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. I övrigt förs även dialog med chefer och fackliga företrädare om behov av prioriteringar

Sektorsbeskrivningar

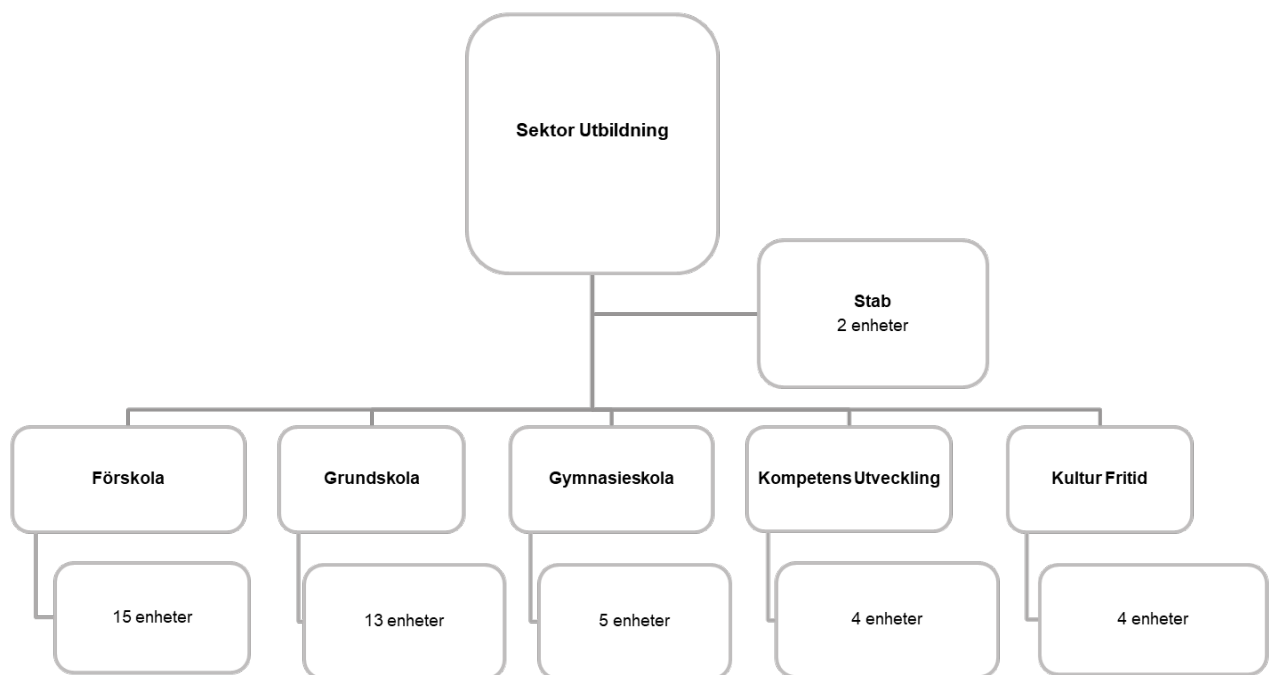
Sektor utbildning

Sektor utbildning är indelad i fem verksamheter, förskola, grundskola, gymnasium, kompetens och utveckling samt kultur och fritid. Därtill finns en stab som innefattar barn- och elevhälsa, enheten för flerspråkighet samt administration och utveckling.

Förskolan ansvarar för att erbjuda förskola samt annan pedagogisk verksamhet såsom öppen förskola, pedagogisk omsorg och omsorg på obekväm arbetstid. Grundskolan ansvarar för förskoleklass, grundskola, fritidshem samt grundsärskola. Gymnasiet ansvarar för att erbjuda gymnasieutbildning på Nösnergymnasiet alternativt via köpt plats på fristående gymnasieskola eller i en annan kommun.

Verksamheten ansvarar också för gymnasiesärskola. Kompetens och utveckling ansvarar för vuxenutbildning vilket omfattar utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, särskild utbildning för vuxna, yrkesvux, yrkeshögskola samt uppdragsutbildning. Inom ramarna för kompetens och utveckling finns också arbetsmarknadsfrågor, integrationsarbete i form av flyktingmottagande, utbildning inom SFI och samhällsorientering.

Kultur och fritid bedriver kulturverksamhet för barn och ungdomar såväl som för vuxna. Vidare ansvarar kultur och fritid för biblioteksverksamheten, för fritidsgårdarna samt för idrottsanläggningarna och hamnen. Inom ramen för kultur och fritid finns också kulturskola och föreningsstöd.

Tilldelad ram

Sektor utbildning			
Ramar (Tkr)	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Sektorövergripande	15 835	24 580	28 656
Förskola	148 429	147 614	151 448
Grundskola	300 546	307 075	305 544
Gymnasium	106 662	114 085	112 543
Särskola	22 476	24 758	24 885
Kompetens & Utv.	29 236	29 795	32 649
Staben	57 691	57 045	58 063
Kultur & Fritid	77 871	74 331	75 132
Summa	758 746	779 283	788 920

Sektor utbildning har inför 2022 fått en utökad ram med 7 560 tkr samt effektiviseringar om motsvarande 3 950 tkr. Utöver ordinarie ram har sektorn tilldelats 5 300 tkr i extra satsningar vilket innebär att den totala ramen för 2022 uppgår till 788 920 tkr.

Den tilldelade budgetramen innebär att förskolan, grundskolan och gymnasiet till fullo kompenseras för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen. Utöver medel som avser volymförändringar innebär förslaget en nettoökning av budgetramen för sektor utbildning med 3 610 tkr. Av de extra satsningarna som sektor utbildning tilldelas avser 1 500 tkr kultur och fritid och 3 800 tkr avser post Corona som ska användas för att hantera effekterna som covid-19 haft på verksamheten.

Sektorövergripande:

Den sektorövergripande verksamheten omfattar sektorledning, skolskjutsar samt vissa sektorgemensamma kostnader. Utöver organisatoriska förändringar som innebär att viss personal flyttats från staben så är budgeten oförändrad.

Förskola:

Budgetramen för förskolan ökas med 2 885 tkr avseende en satsning på mindre barngrupper. Förskolan får full kompensation för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen. Satsningen på mindre barngrupper förstärker kvaliteten i verksamheten.

Grundskola:

Grundskolans budgetram minskas med 2 150 tkr. Ett ökat fokus på ekonomistyrning förväntas sänka kostnaderna med 650 tkr. Aktivt arbete med skolval och organisering av lärmiljöer ger en kostnadsminskning om 1 300 tkr och en översyn av IT-licenserna inom verksamheten leder till en kostnadsminskning om 200 tkr. Grundskolan får full kompensation för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen och verksamheten förväntas bedrivas med oförändrad kvalitet.

Gymnasium:

Budgetramen för gymnasiet minskas med 1 000 tkr. Arbete med att optimera organisationen förväntas sänka verksamhetens kostnad med 600 tkr. Aktiv styrning mot avtal och upphandlingar ger en kostnadsminskning om 100 tkr. Genom att välja elevdatorer utifrån varje elevs behov och samtidigt se över IT-licenserna i verksamheten förväntas kostnaderna minska med 300 tkr. Gymnasiet får full kompensation för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen och kvaliteten i verksamheten påverkas inte.

Särskola:

Särskolans budgetram är oförändrad och verksamheten bedrivs med oförändrad kvalitet.

Kompetens och utveckling:

Budgetramen för kompetens och utveckling ökas med 3 350 tkr avseende en satsning på att få fler personer i egen försörjning. Samtidigt minskas ramen med 100 tkr vilket blir effekten av ökad tid i körsimulator. Budgeten för sär- vux minskas med 100 tkr utifrån ett minskat behov och en ökning av uppdragsutbildningar förväntas generera ökade intäkter om 250 tkr. Utifrån satsningen på fler personer i egen försörjning påverkas kvaliteten i verksamheten positivt på det området samtidigt som besparingarna på övriga områden inte förväntas få någon effekt på verksamhetens kvalitet.

Staben:

Budgetramen förstärks med 975 tkr. Verksamheten har under en längre period varit underfinansierad och förändringen förväntas inte påverka kvaliteten.

Kultur och fritid:

Ingen nettoförändring görs av budgetramen men inom ramen görs satsningar på kulturgaranti inom grundskolan samt på föreningspresentation inom skolan med 200 tkr respektive 150 tkr. Motsvarande besparingar görs genom införandet av ett nytt bokningssystem och på att delar av kulturskolan får extern projektfinansiering. Besparingarna förväntas uppgå till 250 tkr respektive 100 tkr. Kvaliteten inom verksamheten förstärks genom den här omprioriteringen.

Tillfälliga satsningar 2022

Utöver ordinarie budgetramar får sektor utbildning extra satsningar som enbart avser 2022. Inom kultur och fritid satsas 500 tkr på en ungdomsstödjare, vars syfte är att möta ungdomar där de befinner sig, samt 1 000 tkr på en samordnare för natur och friluftsförhållanden inklusive medel för upprustning. Båda satsningarna förväntas ha en positiv inverkan på kvaliteten i verksamheten. Sektor utbildning tilldelas också 3 800 tkr för post Corona som ska användas för att hantera effekterna som covid-19 haft på verksamheten.

Utmaningar för 2022

En utmaning för 2022 är att skapa förutsättningar för att arbetet med att utveckla och implementera det systematiska kvalitetsarbetet ska fortsätta på alla nivåer.

En annan utmaning är arbetet med tidiga insatser och mindre barngrupper i förskolan. Syftet är att öka barns måluppfyllelse och stärka deras möjligheter att på sikt klara sig bra i grundskola och gymnasium. Förutsättningar skapas i mindre sammanhang och med språkutvecklande arbetssätt. Avgörande för måluppfyllelse och framtida försörjning är tidiga insatser vilket mindre barngrupper främjar.

Det arbete som påbörjats med att organisera för särskilt stöd och skapa lärmiljöer som möter olika förutsättningar och behov så nära den ordinarie verksamheten som möjligt fortsätter. Det är viktigt att utbildningsväsendet är organiserat så att det inte bidrar till att förstärka segregationen i samhället.

Arbetet med att få fler människor i sysselsättning/självförsörjning snabbare och mer effektivt med individen i centrum är också en utma-

ning. Syftet med arbetet är även här att motverka utanförskap och segregation.

En annan utmaning är att skapa utomhusmiljöer och rekreation som bidrar till gemenskap och sammanhang för såväl grupp som individ.

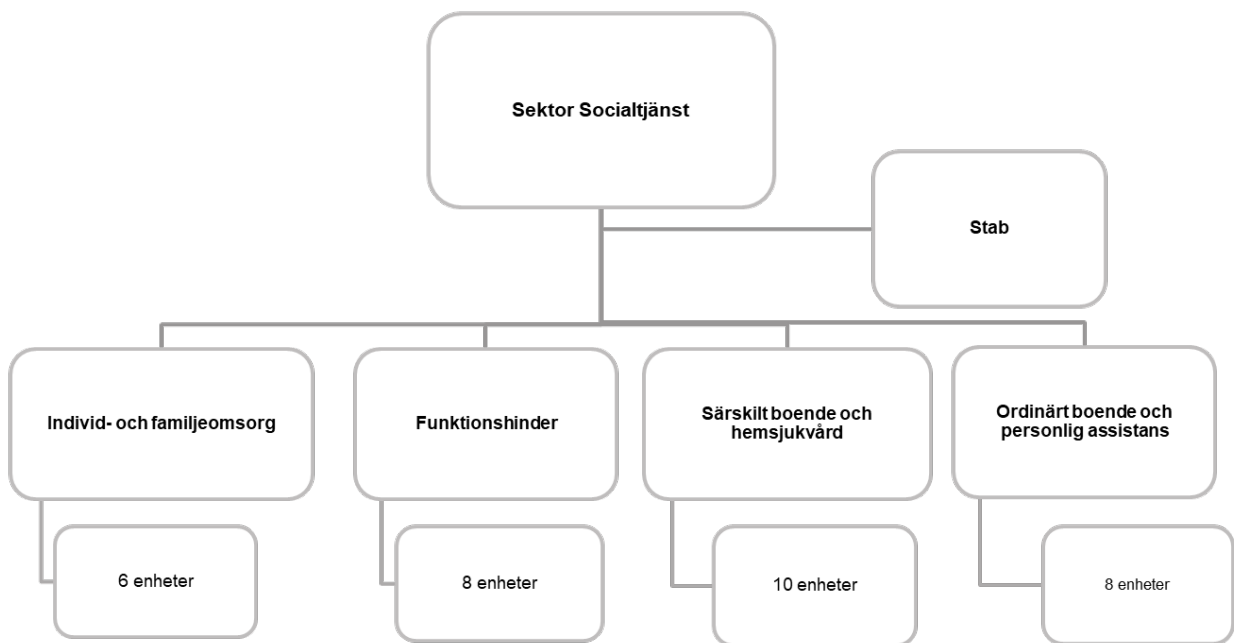
Ett lyckat genomförande enligt ovan bidrar till likvärdighet, möjlighet till utbildning, anställningsbarhet, ökad delaktighet samt hälsa och välbefinnande.

Sektor socialtjänst

I sektor socialtjänst ingår verksamhetsområdena individ och familjeomsorg (IFO), funktionshinder (FH) samt Vård och omsorg (VO).

Sektor socialtjänst arbetar med myndighetsutövning och verkställighet utifrån SoL, LSS, LVM, LVU och HSL. Verksamhetens uppgift

är att ge stöd åt de kommuninvånare som behöver insatser av olika slag som exempelvis stöd i försörjning, stöd i hemmet som hemtjänst, behov av särskilda boendeformer, hemsjukvård, stöd i att komma från riskbruk eller missbruk, insatser till barn och unga som lever i utsatta situationer och miljöer, stöd till sysselsättning och stöd i vardagslivet till människor med olika funktionsnedsättningar.

Tilldelad ram

Sektor socialtjänst			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2020	2021	2022
Sektorövergripande	8 052	9 757	12 488
IFO	111 114	113 529	115 583
Funktionshinder	135 207	144 237	145 164
Vård och omsorg	251 012	261 986	261 337
Summa	505 385	529 509	534 572

Sektor socialtjänst har inför 2022 fått en utökad ram med 2 000 tkr samt effektiviseringar som motsvarande 1 250 tkr. Utöver ordinarie ram har sektorn tilldelats 2 600 tkr i extra satsningar vilket innebär att den totala ramen för 2022 uppgår till 534 572 tkr.

Individ och familjeomsorg:

För IFO:s del innebär budget 2022 större möjlighet att nå budget i balans för placeringskostnader. Kompensationen på 1 000 tkr för köpta platser vuxen psykiatri balanserar underskottet gentemot budget.

Funktionshinder:

Funktionshinder får en ökad budgetram för köpta platser inom LSS med 1 000 tkr. Genom sammanslagningar av grupper inom daglig verksamhet kan effektiviseringar göras motsvarande 450 tkr.

Vård och omsorg:

Vård och omsorgs budgetram minskas med 800 tkr. Besparingen sker genom en minskning av medel riktade till externa företag som bedriver servicetjänster för omsorgstagarna i hemtjänsten inom ramen för Lagen Om Valfrihetssystem (LOV). Minskningen kan genomföras utifrån att budgetmedel i dagsläget inte används.

Tillfälliga satsningar 2022

Sektor socialtjänst får extra satsningar under 2022 på 2 600 tkr för post Corona som ska användas för att hantera effekterna som covid-19 haft på verksamheten.

Utmaningar för 2022

Stora delar av sektor socialtjänst är en demografikänslig verksamhet.

Det ställs lagstadgade krav på verksamheten att erbjuda stöd och hjälp till de människor som är i behov av insatser och att insatserna har tillräckligt god kvalitet. Verksamheten har att hantera ökade krav från kommuninvånare som behöver stöd och hjälp och samtidigt vara en attraktiv arbetsgivare för kompetent personal. En av de största utmaningarna inför 2022 är att vara en efterfrågad arbetsgivare som erbjuder god arbetsmiljö och attraktivt arbete.

Arbetet med att minska köpt vård för barn och unga behöver fortsätta men utmaningarna består också av att få rätt vårdinsatser i rätt tid.

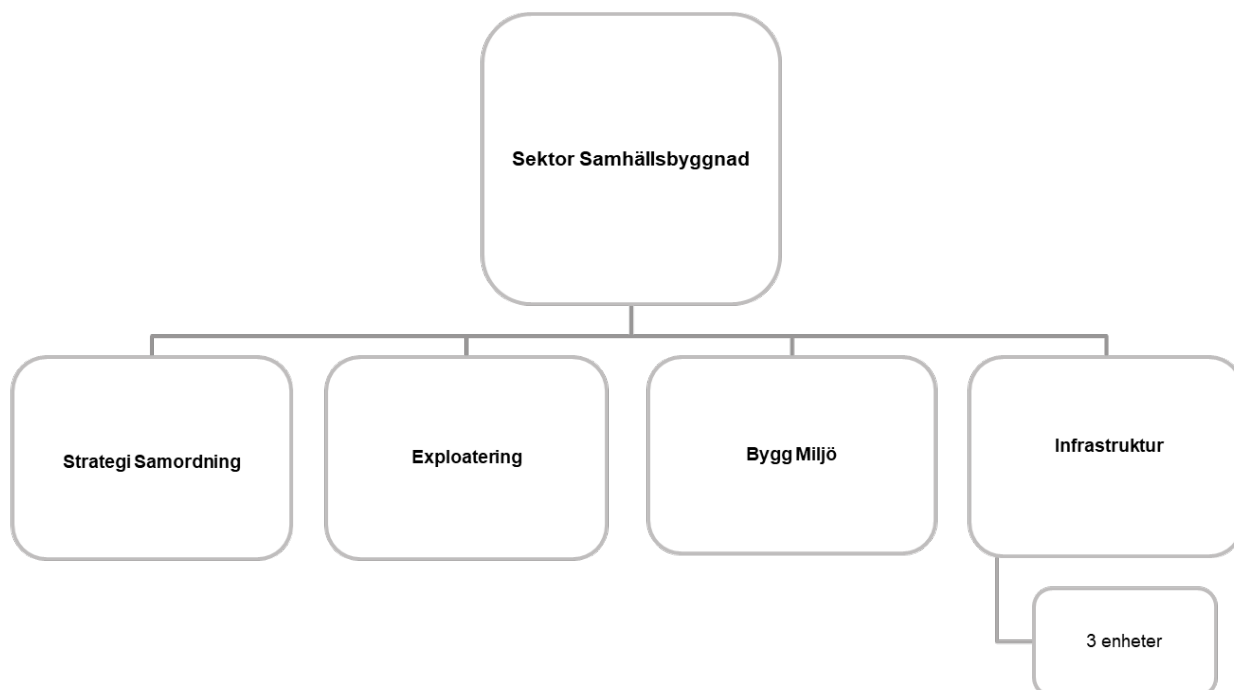
Covid-19 är en enorm utmaning sedan 2020, en utmaning som inte gått att förutse. Huruvida detta blir en utmaning för vård och omsorg 2022 är i dagsläget oklart. Det kommer troligtvis kvarstå utmaningar på arbetsmarknaden vilket påverkar sektorns arbete med personer som upprätthåller försörjningsstöd. Hur dessa kommer att påverka sektorn är inte överskådligt i skrivande stund men kommer följas upp kontinuerligt.

Under 2022 är målsättningen att återhämta de processer som sektorn inte kunnat genomföra på grund av pandemin. Detta är bland annat administrativt utvecklingsarbete samt kompetensutveckling för personal.

Sektor samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad ansvarar för kommunens samhällsplanering och hanterar ett brett spann av frågor såsom översiktsplanering, plan-, trafik- och bygglovsverksamhet, miljö och hälsoskydd, kart- och mätproduktion,

mark- och exploatering, gatu- och väghållning, vatten- och avloppsfrågor, avfallshantering, färdtjänst, energi- och klimatrådgivning samt bostadsanpassning.

Tilldelad ram

Sektor samhällsbyggnad			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2020	2021	2022
Samhällsbyggnad	51 014	54 452	67 109
Summa	51 014	54 452	67 109

Sektor samhällsbyggnad har inför 2022 fått en utökad ram med 7 700 tkr samt effektiviseringar om motsvarande 2 450 tkr. Utöver ordinarie ram har sektorn tilldelats 6 400 tkr i extra satsningar vilket innebär att den totala ramen för 2022 uppgår till 67 109 tkr.

I budget 2022 är sektorns ram utökad med 7 700 tkr. Dessa medel är avsedda att täcka upp befintliga behov inom sektorns ansvarsområden och som följer av lag eller beslut som kommunen har fattat. Det rör områden såsom naturvård, miljö och klimat, tillsyn och kommunalt verksamhetsavfall. I detta område ingår även en höjning av anslaget för gatuunderhåll som en följd av att kommunen byggs ut successivt och det tillkommer nya gator. Vidare omfattar anslaget en ökad ambitionsnivå vad gäller förbättrad framdrift i samhällsbyggnadsprocessen och förstärkningar kommer göras inom bland annat trafikplanering, projektledning, digitalisering och strategisk fysisk planering. I budget 2022 finns också effektiviseringar om totalt 2 450 tkr.

Tillfälliga satsningar 2022

Under 2022 tillförs 6 400 tkr till sektorn i form av en tillfällig satsning. 4 350 tkr kommer bland annat finansiera insatser inom strategisk fysisk planering, miljö och klimatarbete, natur- och fiskevård samt gatuunderhåll. Det senare med en särskild riktad satsning för upprustning av belysnings-anläggning i Svenshögen och Ucklum. 1 800 tkr är medel för att arbeta av den befintliga planskulden. Utöver detta har sektorn fått 250 tkr för post Corona.

Utmaningar för 2022

Stenungsunds kommun har en vision att 2035 vara 35 000 invånare vilket ställer krav på en hög framdrift för detaljplaner och infrastrukturprojekt. Kommunen är mitt i planeringsskedet för stora utvecklingsprojekt kopplat till centrumutveckling där detaljplaner pågår för

Resecentrum, Västanvindsgatan och för CW Borgs väg.

I Stenungsunds tätort pågår även detaljplan för bostäder vid Kristinedals grusplan, Kyrkenorum 6:1 i Hallerna samt Bergsvägen, och för näringsverksamheter vid Västergårds allé och gamla SIF-planen. Det pågår också arbete i tidigt skede för kommande exploateringar i Hallernaområdet.

I Spekeröd pågår detaljplanearbete som syftar till att skapa förutsättningar för byggnation av bostäder, verksamheter, närservice, kontor och småindustri i enlighet med Program för Spekeröds by.

Det pågår också arbete med detaljplaner för bostäder, skola och LSS-boende i Jörlanda samt för bostäder och förskola i Ödsmål.

Planeringen för framtida utveckling ställer stora krav på att infrastrukturen fungerar vilket är ett stort fokusområde när det gäller Stenungsunds kommuns tillväxt. Sektorn har också utmaningar kopplat till klimatförändringar med stigande havsnivåer och ökad nederbörd som sätter press på den bebyggda miljön. Det befintliga gatunätet är i behov av fortsatt underhåll och upprustning.

Sektor samhällsbyggnad är aktiva i processer som syftar till en förbättrad statlig transportinfrastruktur till, från och genom Stenungsunds kommun. Sektorn deltar tillsammans med grannkommunerna i Kungälv, Uddevalla, Tjörn och Orust i samarbetsforumet KUSTO, vars prioriteringar är att få till stånd förbättrad kapacitet på Södra Bohusbanan, länsväg 160 samt ny fast broförbindelse mellan Orust och fastlandet vid Kolhättan.

För sektorns del ställer de framtida utmaningarna fortsatt stora krav på en effektivitet från planering till genomförande med ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet i centrum. Några aktuella utmaningar att hantera inom strategisk planering är skydd och säkerhetsfrågor kopplat till kemiindustrin, skydd av brukningsvärd jordbruksmark samt bostadsförsörjning.

Avgiftsfinansierade verksamheter

Med avgiftsfinansierade verksamheter avses Avfall samt Vatten och Avlopp. Dessa verksamheter bedrivs utifrån självkostnadsprincipen och tilldelas ingen ram. Verksamheterna finansieras således uteslutande av avgifter beslutade av kommunfullmäktige.

Avfall			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2020	2021	2022
Intäkter	29 769	31 350	31 664
Kostnader	-29 768	-31 350	-31 664
Netto	1	0	0
Vatten och avlopp			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2020	2021	2022
Intäkter	51 815	54 764	55 312
Kostnader	-51 785	-54 764	-55 312
Netto	30	0	0

Avfall:

Avfallsverksamheten har under ett antal år haft en oförändrad taxa. Under 2021 kommer förvaltningen presentera en långsiktig plan för taxans utveckling för att få en hållbar budget över tid. Taxan ska även täcka ökade kostnader i form av bland annat förbränningsskatt och kommande avskrivningar till följd av planerade investeringar med syfte att utveckla avfallsverksamheten i kommunen.

Vatten och avlopp:

VA-verksamheten inkl. de investeringar som planeras, bedöms framöver inte kunna finansieras med oförändrade avgifter. Inför budgetåret 2021 beslutades om en taxehöjning med 12 %. Inför 2022 kommer förvaltningen presentera ett förslag till flerårsbudget i taxan kopplade till drift och investeringsbudget med mål om att få en långsiktigt hållbar budget. Taxestrukturen föreslås följa rekommendationer från Svenskt Vattens senaste taxeförslagsarbete.

Utmaningar för 2022, avfall:

Under 2022 kommer fokus på avfallsverksamheten fortsatt ligga på att följa upp att in-

samlingen av hushållsavfall sker i enlighet med avtal.

2018 tog kommunfullmäktige beslut om lokalisering av en ny återvinningscentral (ÅVC) i industriområdet i Stora Höga. Förberedelsearbete har pågått sedan dess och under 2022 förväntas förvaltningen slutföra projektering samt påbörja upphandling av byggnation.

Verksamheten kommer arbeta vidare med hur insamlingen ska ske i kommunen i förhållande till den nya förordningen gällande förpackningar och tidningar. År 2025 ska bostadsnära/kvartersnära insamling av förpackningar och tidningar vara 100 % fullskalig i alla kommuner.

Under 2021 ökade Avfallsenheten sin samverkan med Medborgarservice med syfte att öka tillgängligheten för allmänheten. Under 2022 kommer detta samarbete utökas ytterligare. Förhoppningen är att färre antal ärenden och arbetsuppgifter ska gå vidare till avfallsenhetens handläggare.

Samverkan mellan Tjörns och Stenungsunds kommuner kommer i större utsträckning inriktas på de strategiska frågorna. I samband med detta kommer de mer driftrelaterade frågorna fokuseras till vardera kommun.

Utmaningar för 2022, VA:

VA-området har fortsatt stora utmaningar i form av ett föråldrat ledningsnät, stora utbyggnadsbehov i samband med expansion, sanering av omvandlingsområden och ökade myndighetskrav på såväl dricksvatten- som spillvattensidan.

Arbetet kring nytt tillstånd för Strävlidens avloppsreningsverk fortskrider, dels för att nå upp till myndigheternas krav, dels för att kunna möta den tänkta exploateringstakten av nya områden i kommunen.

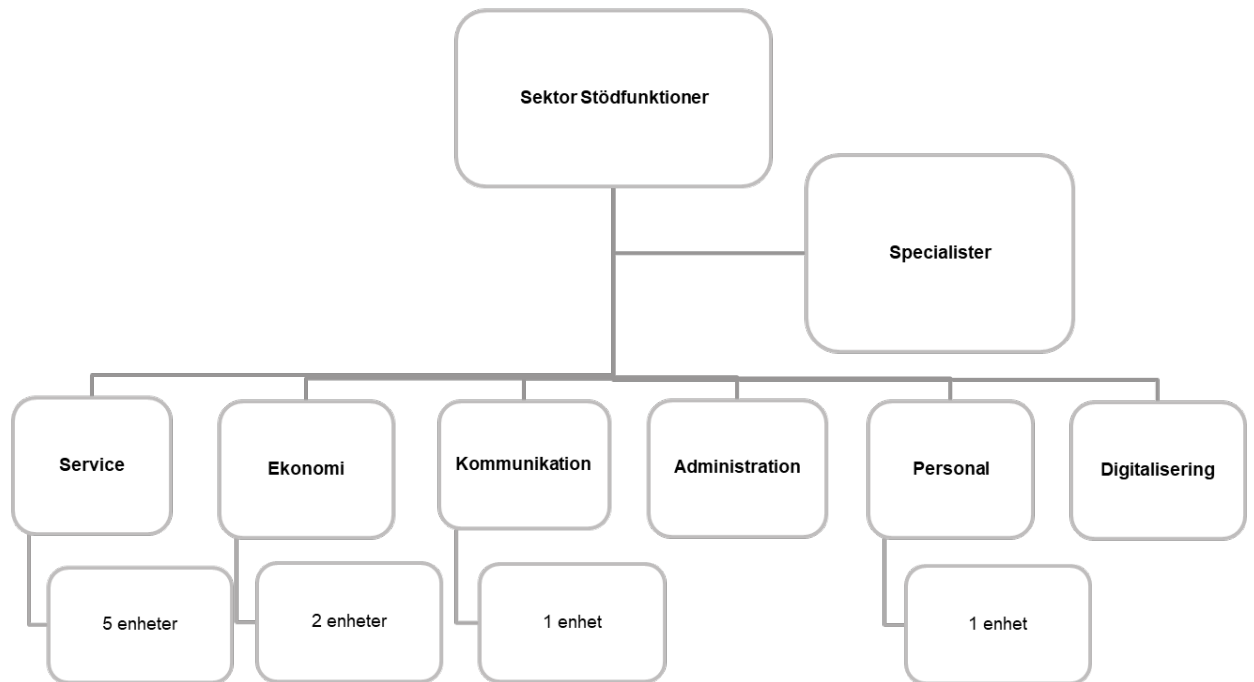
Resurser kommer fortsatt att satsas på underhålls- och förnyelsearbete för både dricksvatten- och spillvattennätet.

Projektet för sammankopplingen av en dricksvattenledning mellan Stenungsund, Kungälv och Tjörn kommer att övergå till utbyggnadsentreprenad. Entreprenaden kommer genomföras tillsammans med Kungälvs kommun då det ger stora samordningsvinster.

Sektor stödfunktioner

Sektor stödfunktioner omfattar utöver en stab, funktionerna administration, kommunikation, ekonomi, personal, digitalisering och service. Inom staben finns kommuncentrala specialister. Sektorn ansvarar även för fastighetsfrågor och lokalförsörjning av kommunens verksamheter.

Sektorn underlättar för de övriga sektorerna att fokusera på sin verksamhet genom att stödja, stimulera, samordna och ge service. Ledning och styrning samt stöd till den politiska ledningen är också arbetsområden inom sektorn.

Tilldelad ram

Sektor stödfunktioner			
	Bokslut	Budget	Budget
(Tkr)	2020	2021	2022
Stödfunktioner	79 350	82 904	89 560
Fastighet*	1 287	0	0
Servicefunktionen	86 362	90 267	90 350
Summa	166 999	173 171	179 910

* Fastighet har intäktsfinansierad budget

Sektor stödfunktioner har inför 2022 fått en utökad ram med 2 035 tkr samt effektiviseringar om motsvarande 730 tkr. Utöver ordinarie ram har sektorn tilldelats 3 750 tkr i extra satsningar vilket innebär att den totala ramen för 2022 uppgår till 179 910 tkr.

Centrala stabsfunktioner

De centrala stabsfunktionerna har inför 2022 fått en utökad ram på 2 035 tkr. Av den förstärkta ramen ska 1 635 tkr användas till att permanenta satsningen på näringsliv och samordning av kommunikativa insatser gällande kommunens arbete med Agenda 2030. Dessutom ska sektorn förbättra sina möjligheter att ge övriga sektorer juridisk rådgivning. Stabsfunktionerna ska även fortsätta arbetet med att digitalisera kommunens gemensamma processer. Utöver satsningarna ska de centrala stabsfunktionerna minska sina administrativa kostnader med 180 tkr.

Service

Inom servicefunktionen ska neddragningar om 550 tkr verkställas. Det kommer ske genom minskad administration samt genom en effektivare vikariehantering. Vidare förväntas konceptet KliMatlådan generera en besparing då den införs på alla förskolor och skolor med restaurang- eller bufféserving.

Tillfälliga satsningar 2022

Under 2022 har sektor stödfunktioner fått tillfälliga medel om 3 750 tkr. Av dessa kommer 750 tkr användas till särskilda satsningar inom säkerhet, trygghet och totalförsvarsförberedelser samt för att minska kön inom budget- och skuldrådgivning.

Sektorn har dessutom fått 800 tkr för att utifrån ett näringslivsperspektiv arbeta med att minska ungdomsarbetslösheten.

Fastighet har fått en utökning i sin underhållsbudget med 1 400 tkr, vilket innebär att flera av kommunens planerade underhållsprojekt kan tidigareläggas.

Utöver detta har sektorn fått 800 tkr för post corona som ska användas för att hantera effekterna som covid-19 haft på verksamheterna.

Utmaningar för 2022

I september är det val till Riksdag, kommun och regionen. Sektor stödfunktioner kommer att sköta samtliga administrativa, kommunikativa och strategiska förberedelser. Sektorn kommer att rekrytera och utbilda ett stort antal röstmottagare, samordna vallokaler samt de ställen som kommer erbjuda förtidsröstning under valperioden.

Sektorn kommer att fortsätta sitt arbete med att underlätta för sektorerna att fokusera på sin verksamhet. Det kommer bland annat att ske genom utveckling av Medborgarservice stöd och tjänster.

Behovet av stöd inom budget- och skuldrådgivning har ökat. Sektorn kommer under 2022 arbeta särskilt med att minska kön till en mer hållbar nivå.

Informationssäkerhet, krigsberedskap och digitalisering är andra viktiga fokusområden för sektorn under 2022.

Ekonomiska styrprinciper

Syftet med de ekonomiska styrprinciperna är att klargöra ansvar och befogenheter samt er- hålla en effektiv administrativ hantering och en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att kommunens verksamhet ska bedrivas på ett sätt som säkerställer att även kommande generationer får en bra kommunal service samt att maximal nytta uppnås med minsta möjliga resursåtgång.

Befogenheter och ansvar

Strategisk plan beslutas av Kommunfullmäktige (KF) i juni. Mål som finns i Strategisk plan är överordnade mål eller inriktningar tagna i andra dokument. Kommunstyrelsen (KS) ansvarar för att beslutade mål uppnås inom ramen för respektive verksamhets budget. Ramen binds på den nivå som redovisas i Strategisk plan under rubriken ”Ramar”.

Tilldelad ram utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen inom respektive verksamhet och är överordnat mål och servicenivå.

Utgångspunkten är att den budget som KF fastställt ska gälla hela året och endast i undantag ändras. Ändringar får endast göras av KF. Ekonomichefen äger rätt att göra teknisk justering av ram mellan verksamheterna. Detta gäller även investeringsanslag. Större verksamhetsförändringar kräver alltid politiska beslut.

Hantering av årliga över- och underskott

Huvudprincipen är att över- och underskott inte förs med till nästa år. Undantag kan medges för projekt som löper över flera år samt om synnerliga skäl föranleder en överföring.

För påbörjade investeringsobjekt som fortsätter över årsskiftet är huvudregeln att investeringsanslag som ej använts under budgetåret överförs till nästa år efter beslut i KF. En bedömning ska göras av sektorchef avseende beloppets storlek. Avstämning ska ske med ekonomichef.

Förvaltningens rapportering

Ekonomichef ansvarar för att en samlad uppföljning av kommunen görs. Rapportering till KS görs per tertial, det vill säga i april, augusti samt december (årsredovisning). En förenklad

uppföljning görs även per mars och oktober. Formell rapportering till utskott sker per april, augusti samt december. Dock åligger det sektorchef att löpande rapportera om ekonomin till utskotten och vid befarade underskott presentera åtgärder för en budget i balans. Vid avvikelser mot budget ska KS informeras.

Kommunstyrelsen har ekonomiskt uppföljningsansvar för allt som inte är destinerat något annat utskott; kommunövergripande, kommunledning, finansverksamhet och ägarstyrning av bolag.

Utskottens rapportering

Utskotten följer löpande upp verksamheterna för att säkerställa att de bedrivs inom givna ekonomiska ramar. I de fall där politiska beslut krävs för de åtgärder som förvaltningen presenterar för att nå budget i balans, ska utskotten lämna förslag på åtgärder till KS.

Kommunstyrelsens rapportering

KS rapporterar till KF:

- Uppföljning och prognos jan-april
- Delårsrapport jan-augusti
- Årsredovisning, helår

Vid dessa tillfällen följs även investeringar upp. Målen följs upp i delårsrapporten i augusti samt i årsredovisningen.

Budgetansvar

Budgetansvaret innebär en skyldighet för varje chef att planera och genomföra verksamheten inom fastställda ramar för att nå uppsatta mål. Detta gäller för såväl drift som investering. För att verksamheten ska kunna utföras så att resurstillgången ligger inom fastställd budget, krävs att budgetansvariga fortlöpande följer upp och analyserar budgetavvikelser. Respektive chef ska omgående rapportera till överordnad chef om ett underskott befaras samt omgående ta fram åtgärder för att nå balans vid årets slut.

Kommundirektören ansvarar för att hela kommunens budget är i balans. Sektorchef ansvarar för att sektorn håller sig inom tilldelad budget. Verksamhetschef ansvarar för att verksamheten håller sig inom tilldelad budget och enhetschef ansvarar för att enheten håller sig inom tilldelad budget.

Om åtgärder kräver politiska beslut ska skrivelse med förklaring till avvikelserna och förslag på åtgärder tillställas utskottet samtidigt som underskottet presenteras för utskottet.

Om utskottets beredning resulterar i en bedömning att alla möjligheter för att eliminera ett prognostiserat underskott framstår som omöjliga att genomföra lyfts frågan till KS. I de fall KS förslag till åtgärder är av principiell beskaffenhet eller av större vikt, krävs beslut i KF.

Investeringar

En investering innebär anskaffande av inventarier eller anläggningar som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och en total utgift på minst 25 tkr.

KF beslutar om investeringsram per verksamhet. Det ska även finnas en förteckning över vilka objekt som ingår men ingen specificerad ram per objekt.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut tas i juni och innebär bland annat att igångsättning för budgetårets investeringar kan ske. Löpande information om investeringar sker i allmänna utskottet.

Ianspråktagande ur investeringsreserv fattas av KS.

Vid eventuella avvikelser mot budget ska beslut fattas av KS under förutsättning att KS är enig. I de fall KS inte är enig går ärendet vidare för beslut i KF.

Investeringar i planperioden

De investeringar som ligger i plan (åren efter budgetåret) får ej ianspråktagas utan särskilt igångsättningsbeslut som beslutas av KS.

Investeringar som har igångsättningsbeslut kan disponera 5 % av den totala investeringssumman redan innevarande år om inget annat angivits i samband med igångsättningsbeslutet.

Efterkalkyl

Ansvarig chef/projektchef ansvarar för att efterkalkyl upprättas för alla objekt där investeringen överstiger 5 mnkr eller avvikelserna är av större karaktär eller ett väsentligt belopp.

Efterkalkylen lämnas till ekonomifunktionen som rapporterar vidare till KS som avgör om den ska överlämnas till KF.

Ansvarig chef/projektchef tillser att budgeterat anslag inte överskrids.

Fastigheter och lokaler

Ekonomifunktionen är kommunens lokalför-sörjare som tillhandahåller och förvaltar lokaler på uppdrag av verksamheterna. All lokalan-skaffning ska ske via ekonomifunktionen. Verksamheterna ansvarar för beställning av fastighetsinvestering och för att budgetera för hyra och lokalrelaterade kostnader. Verksamheten ansvarar även för att budgetera för inventarieinvesteringar i samband med fastighetsinvesteringar. Stenungsundshem AB har ansvar för drift och underhåll av kommunens fastigheter samt ansvarar för projektledning av nya projekt, både drift och investeringar. Ansvarförhållandena regleras i ett förvaltningsavtal. Ekonomifunktionen ansvarar för uppföljning av förvaltningsavtal.

Köp av varor och tjänster

Alla inköp av varor och tjänster ska ske i enlighet med kommunens upphandlings- och inköpspolicy.

Upplåning - Upplåning ska ske centralt.

Leasing

Utgångspunkten är att all utrustning som används i kommunala verksamheter ska köpas och ägas av kommunen. Leasing av lös egendom är oftast en sämre affär då kommunens kostnader för upplåning är lägre än de som erbjuds genom en finansieringslösning från en leverantör. Det kan förekomma tillfällen då en leasinglösning är ett mer fördelaktigt alternativ för kommunen. Om det är aktuellt ska detta beslutas av ekonomichef. Fordon anskaffas via "centraliserad fordonshantering", ett samarbete mellan Kungälv, Lilla Edet, Tjörn och Stenungsund.

Kommunala bolag

Kommunens bolag styrs via de ägardirektiv som fullmäktige fastställt.

Förändring av taxor och avgifter

KF beslutar om taxor och avgifter och förändringar ska i möjligaste mån tas i samband med budgetbeslutet.

Befolkningsprognos 2020 - 2025

Ålder	2020*	2021	2022	2023	2024	2025
0	296	291	294	295	304	314
1-5	1 555	1 590	1 593	1 616	1 622	1 662
<i>ökn/mins.</i>	-32	35	3	23	7	40
6	365	341	347	321	354	337
7-9	1 008	1 072	1 072	1 075	1 035	1 052
10-12	1 115	1 079	1 072	1 053	1 110	1 114
<i>ökn/mins.</i>	11	4	-1	-41	49	5
13-15	1 138	1 134	1 135	1 154	1 118	1 115
<i>ökn/mins.</i>	3	-4	2	19	-36	-3
16-18	1 059	1 129	1 163	1 161	1 156	1 164
<i>ökn/mins.</i>	66	70	34	-2	-5	8
19-64	15 115	15 450	15 598	15 681	15 929	16 198
65-74	2 731	2 706	2 704	2 659	2 662	2 683
75-79	1 206	1 285	1 294	1 350	1 346	1 320
80-84	805	828	904	932	974	1 032
85-89	451	469	469	505	537	563
<i>ökn/mins.</i>	45	18	0	36	32	26
90-w	200	220	237	254	260	275
<i>ökn/mins.</i>	11	20	17	17	6	15
Summa	27 044	27 593	27 883	28 056	28 407	28 829
<i>* Utfall befolkning</i>						

Fem år i sammandrag

	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Budget
	2018	2019	2020	2021	2022
Antal invånare	26 503	26 777	27 044	27 499	27 883
Kommunal skattesats	21,64	21,64	21,64	21,64	21,64
Verksamhetens intäkter (mnkr)	449	458	457	420	424
Verksamhetens kostnader (mnkr)	1 801	1 877	1 870	1 941	2 036
Avskrivningar (mnkr)	83	80	83	93	98
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	1 435	1 499	1 496	1 618	1 710
- i kronor per invånare	54 152	55 981	55 317	58 839	61 313
Nettokostnadsandel (%)	95,5	95,7	91,6	98,8	98,8
Nettoinvesteringar (mnkr)	136	224	165	332	531
Tillgångar (mnkr)	1 747	1 952	2 113	2 113	2 452
Låneskuld hela koncernen (mnkr)	962	1 092	1 096	1 621	1 950
Varav:					
- kommunen	403	549	588	780	1 120
- Stenungsundshem AB	459	449	421	750	750
- Stenungsund Energi+Fjärrvärmestiftelsen	72	67	62	65	57
- Soltak AB	23	23	23	23	20
- SBRF	5	4	2	3	3
Låneskuld i kronor per invånare	36 298	40 781	40 527	58 948	69 935
Eget Kapital (mnkr)	254	321	474	326	514
Årets resultat (mnkr)	68,2	67,6	138,2	19,2	21,1
Soliditet, inkl hela pensionsskulden (%), fullfond	14,5	16,5	22,4	15,4	21,0

§ 115

Dnr: KS 2021/305

Strategisk plan 2022-2024, budget 2022

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Fastställa skattesatsen till 21,64 per skattekrone.
2. Fastställa anslaget för Politisk verksamhet till 11 090 tkr och därmed fastställa den fördelning inom anslaget som är avsett för revisionen på 10 % motsvarande 1 109 tkr.
3. Fastställa att partistödet för 2022 utgår med en budgetsumma motsvarande 45 % av det i juli året före budgetåret gällande prisbasbelopp, multiplicerat med antalet ledamöter i kommunfullmäktige. Denna summa fördelas i ett grundbelopp på 20 % som delas lika till varje parti som är representerade i fullmäktige och ett mandatstöd som uppgår till 80 % av budgeterat belopp per mandat och år.
4. Fastställa kommunens låneram för nyupplåning till 400 mnkr för 2022.
5. Fastställa dokumentet "Strategisk plan 2022-2024, Budget 2022" med däri ingående ramar för drift och investeringar.
6. Fastställa de ekonomiska styrprinciperna.
7. Uppdraget gällande gymnasiesärskola i kommunstyrelsens förslag till strategisk plan formuleras om till: Den gymnasiesärskola som erbjuds inom kommunen idag är av god kvalitet men riktar sig endast till en begränsad del av kommunens ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning, övriga får söka sig till andra kommuner. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheter och förutsättningar till en utvecklad gymnasiesärskola för målgruppen elever med intellektuell funktionsnedsättning med syfte att öka livskvaliteten för målgruppen och deras föräldrar samt få större rådighet och bättre ekonomisk kontroll av verksamheten

Reservation

Ledamöterna i Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna reserverar sig till förmån för egna förslag under punkt 2 och 5.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen 2021-05-24

Tjänsteskrivelse 2021-03-26

Strategisk plan 2022-2024, Budget 2022

Budgetförslag 2022 Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna

Justerare

Rätt utdraget intygar

Budgetförslag 2022 Sverigedemokraterna
Yrkande Sveriges Arkitekter
Yrkande Lärarförbundet
Yrkande Vision
Yrkande Kommunal
Yrkande Arbetsterapeuterna
Yrkande Vårdförbundet
Yrkande Vårdförbundet uppdaterad
Yrkande DIK (dokumentation, information och kultur)

Förslag till beslut på sammanträdet

Olof Lundberg (S), Linda-Maria Hermansson (C), Helena Järpsten (ST), Jimmy Lövgren (MP), Johan Thunberg (MP), Emma Ramhult (V), Jan Rudén (S), Melisa Nilsson (S) och Janette Olsson (S) tillstyrker kommunstyrelsens förslag.

Maria Renfors (M), Nedzad Deumic (KD), Lisbeth Svensson (L), Wouter Fortgens (M), Alexandra Ward-Slotte (M) och Johan Jönsson (M) tillstyrker Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas Budgetförslag 2022.

John Hansson (SD) tillstyrker Sverigedemokraternas Budgetförslag 2022.

Agneta Pettersson Bell (ST) föreslår att uppdraget gällande gymnasiesärskola i kommunstyrelsens förslag till strategisk plan formuleras om till: Den gymnasiesärskola som erbjuds inom kommunen idag är av god kvalitet men riktar sig endast till en begränsad del av kommunens ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning, övriga får söka sig till andra kommuner. Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheter och förutsättningar till en utvecklad gymnasiesärskola för målgruppen elever med intellektuell funktionsnedsättning med syfte att öka livskvaliteten för målgruppen och deras föräldrar samt få större rådighet och bättre ekonomisk kontroll av verksamheten.

Katja Nikula (S) tillstyrker kommunstyrelsens förslag och föreslår som tillägg att kommunfullmäktige fastställer den fördelning inom anslaget som är avsett för revisionen på 10 % motsvarande 1 109 tkr.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på respektive punkt i kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag på alla punkter. Omröstning genomförs på punkt 2 gällande fastställande av anslag för politisk verksamhet och punkt 5 gällande antagande av budgetdokument.

Justerare

Rätt utdraget intygar

Omröstningsresultat punkt 2

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag.

Nej-röst för Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag.

Följande ledamöter röstar ja: Katja Nikula (S), Birgit Lövkvist (V), Bo Pettersson (S), Melisa Nilsson (S), Morgan Andersson (S), Sanida Okanovic (S), Lars-Ebbe Pettersson (S), Olof Lundberg (S), Janette Olsson (S), Jan Rudén (S), Himan Mojtaledi (S), Roger Andersson (S), Ida Melin (S), Claes Olsson (S), Ritva Stubelius (S), Linda-Maria Hermansson (C), Thomas Danielsson (C), Tomas Olsson (C), Helena Järpsten (ST), Robert Engström (ST), Agneta Pettersson Bell (ST), Emma Ramhult (V), Annika Åberg-Darell (V), Jimmy Lövgren (MP), Johan Thunberg (MP), Otto Ericsson (Oberoende) och Ulla Johansson (SD).

Följande ledamöter röstar nej: Lillemor Arvidsson (M), Mats Gjertz (M), Maria Renfors (M), Michael Ernfors (M), Johan Jönsson (M), Wouter Fortgens (M), Eva Fredriksson (M), Daniel Söderström (M), Maggie Robertsson (M), Alexandra Ward-Slotte (M), Peter Öberg (M), Camilla Brocker (M), Lisbeth Svensson (L), Göder Bergermo (L), Magnus Bennsten (L), Lennart Svensson (L), Nedzad Deumic (KD), Jakob Hallman (KD), Alexandra Odelsheim (SD) och John Hansson (SD).

Med 27 ja-röster och 20 nej-röster beslutar kommunfullmäktige i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Omröstningsresultat punkt 5

Kommunstyrelsens förslag antas som huvudförslag. Ordföranden ställer Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag mot Sverigedemokraternas förslag.

Omröstning genomförs.

Ja-röst för Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag.

Nej-röst för Sverigedemokraternas förslag.

Följande ledamöter röstar ja: Lillemor Arvidsson (M), Mats Gjertz (M), Maria Renfors (M), Michael Ernfors (M), Johan Jönsson (M), Wouter Fortgens (M), Eva Fredriksson (M), Daniel Söderström (M), Maggie Robertsson (M), Alexandra Ward-Slotte (M), Peter Öberg (M), Camilla Brocker (M), Lisbeth Svensson (L), Göder Bergermo (L), Magnus Bennsten (L), Lennart Svensson (L), Nedzad Deumic (KD) och Jakob Hallman (KD),

Följande ledamöter röstar nej: Alexandra Odelsheim (SD), Otto Ericsson (Oberoende), John Hansson (SD), Ulla Johansson (SD) och Rolf Malmberg (SD).

Följande ledamöter avstår: Katja Nikula (S), Birgit Lövkvist (V), Bo Pettersson (S), Melisa Nilsson (S), Morgan Andersson (S), Sanida Okanovic (S), Lars-Ebbe Pettersson (S), Olof

Justerare

Rätt utdraget intygar

Lundberg (S), Janette Olsson (S), Jan Rudén (S), Himan Mojtahedi (S), Roger Andersson (S), Ida Melin (S), Claes Olsson (S), Ritva Stubelius (S), Linda-Maria Hermansson (C), Thomas Danielsson (C), Tomas Olsson (C), Helena Järpsten (ST), Robert Engström (ST), Agneta Pettersson Bell (ST), Emma Ramhult (V), Annika Åberg-Darell (V), Jimmy Lövgren (MP) och Johan Thunberg (MP).

Med 18 ja-röster, 5 nej-röster och 25 som avstår faller Sverigedemokraternas förslag.

Ordföranden fortsätter med att ställa kommunstyrelsens förslag mot Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag.

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag.

Nej-röst för Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag.

Följande ledamöter röstar ja: Katja Nikula (S), Birgit Lövkvist (V), Bo Pettersson (S), Melisa Nilsson (S), Morgan Andersson (S), Sanida Okanovic (S), Lars-Ebbe Pettersson (S), Olof Lundberg (S), Janette Olsson (S), Jan Rudén (S), Himan Mojtahedi (S), Roger Andersson (S), Ida Melin (S), Claes Ohlsson (S), Ritva Stubelius (S), Linda-Maria Hermansson (C), Thomas Danielsson (C), Tomas Olsson (C), Helena Järpsten (ST), Robert Engström (ST), Agneta Pettersson Bell (ST), Emma Ramhult (V), Annika Åberg-Darell (V), Jimmy Lövgren (MP), Johan Thunberg (MP), Otto Ericsson (Oberoende), Ulla Johansson (SD) och Rolf Hansson (SD).

Följande ledamöter röstar nej: Lillemor Arvidsson (M), Mats Gjertz (M), Maria Renfors (M), Michael Ernfors (M), Johan Jönsson (M), Wouter Fortgens (M), Eva Fredriksson (M), Daniel Söderström (M), Maggie Robertsson (M), Alexandra Ward-Slotte (M), Peter Öberg (M), Camilla Bocker (M), Lisbeth Svensson (L), Göder Bergermo (L), Magnus Bennsten (L), Lennart Svensson (L), Nedzad Deumic (KD), Jakob Hallman (KD), Alexandra Odelsheim (SD) och John Hansson (SD).

Med 28 ja-röster och 20 nej-röster beslutar kommunfullmäktige i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgången fortsätter

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta i enlighet med Agneta Pettersson Bells (ST) ändringsförslag och Katja Nikulas (S) tilläggförslag och konstaterar att så sker.

Beslut skickas till

Maria.harstrom@stenungsund.se

Justerare

Rätt utdraget intygar

**Stenungsunds
kommun**

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: KATJA NIKULA
Date: 2021-06-15 09:47:16
BankID refno: 58e03fd8-c576-46e4-90ca-25a8a60e2852

Ordförande: Katja Nikula

Signed by: WOUTER FORTGENS
Date: 2021-06-15 09:48:44
BankID refno: 57e4db64-c3be-4479-8740-f7044e6c260f

Ledamot: Wouter Fortgens

Signed by: EMMA RAMHULT
Date: 2021-06-15 11:45:38
BankID refno: 1860baf7-bc9b-40fc-a378-1f8a81bfae44

Ledamot KS/KF: Emma Ramhult

Signature reference: a1dfd6fa-951c-4837-a5d6-8c4ef78347a8

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be the initials 'W.F.' or similar, written over the text 'med originalet intygas:'.

Tillkännagivande om justerat protokoll

Protokollet har justerats. Justeringen har gjorts offentlig genom anslagsbevis på kommunens anslagstavla.

Kommunfullmäktige

Justeringsdatum: 2021-06-15

Paragrafer: 110-138

Datum då anslaget sätts upp: 2021-06-15

Datum då anslaget tas ned: 2021-07-07

Protokollet förvaras på kommunkansliet.

Richard Brown
sekreterare